

A3
D3

A4

C4
B4

C3

ki-
RY
aj-
get-
rom-
és
kir.

ja-
st-
ek
sef
sis-
89
ten
am
216.
1921

1
39
ünv
döt

te-
an.
án
ü-
ül-
ül-
90

C5
D5
C

A3
D3
B4
C
D4
B5
A5
B6
A6

A3
D3

tiszántúli

VASARNAP, 1933. Szeptember 18., XXXV. ÉVF., 203. SZÁM.

20 fillér

független Újság

politikai napilap

Népszavazást kíván a csehszlovákiai egyesült magyar párt ünnepélyes kiáltványa

Cseh terror a Felvidék magyarsága, a tótok és rutének ellen – Henlein elrendelte a szudétanémet szabadcsapat felállítását – Daladier és Bonnet vasárnap Londonba megy – Nem igen lehet szó többé közvetítő megoldásról

POZSONY, szeptember 17. Az egyesült magyar párt törvényhozási klubja, mint a Csehszlovákiában élő magyar nép törvényes képviselője, szombat délután Pozsonyban tartott ülésén foglalkozott a cseh köztársaság politikai helyzetével, az ezzel kapcsolatos európai feszültséggel, valamint az általa képviselt magyar népesorot sorsával és a következő határozatot hozta a magyar nép és az egész világ közvéleményének tudomására:

A csehszlovákiai magyar népesorot sohasem hagyott kétséget az iránt, hogy részese kíván lenni mindazoknak a jogoknak, amelyek minden nemzetet, vagy nemzetcsoporthoz isteni és emberi erkölcsi törvények alapján megilletik. A Wilson elnök által hirdett alapelveket, amelyeket az önröndelkezés fogalma foglal magában, a népesorot nem gyakorolhatta és meg volt fosztva attól a lehetőségtől is, hogy az új államkeret alkotmánytörvények megalkotásánál különleges érdekeit érvényesíthesse. A magyar népesorot mégis 20 éven át a tényleges körülmények számbavételével teljesítette nehéz állampolgári kötelezettségét.

Most 20 év elmúltával ismét meg kell állapítani, hogy az államhatalom birtokosai sohasem mérlegelték kellő gondossággal a különböző népesorotok között a magyarság érdekeit, sőt elhatározásaikkal kizárólag a cseh nemzeti állam eszméjét szolgálták. Ez a politika elhibázott volt s ma olyan helyzetet teremtett, hogy a csehszlovák köztársaság belügyei megszüntek belügye lenni s áttolódott egy olyan síkra, amely az európai politika és világbéke kérdését jelentik.

Hatalmas törekvés indult el, különösen a brit birodalom kezdeményezésére, amely azt célozza, hogy a csehszlovák köztársaság probléma komplexusát békésen oldják meg.

Felelőségünk néppünkkel szemben, felelőségünk jelenlegi államunk felé azt kívánja, hogy őszinte, nyílt, egyenes szóval fogalmazzuk meg álláspontunkat. A csehszlovákiai magyar népesorot önmaga kívánja kezébe venni sorsának intézését, e célból szükség van arra, hogy biztosítsák részére az önröndelkezés jogát.

Mi magyarok ellene vagyunk minden olyan megoldásnak, amely az erőszak eszközeivel kívánja az új becsületes élet alapjait lerakni. Meg vagyunk róla győződve, hogy nemzet és nemzet megértésének vannak más, békés eszközei is. Az önröndelkezési jogot és a népszavazást ilyen eszköznek tekintjük. Az igazság erejébe vetett mely meggyőződés diktálta határozatunkat és azt a béke szellemében kívánjuk érvényesíteni.

BUDAPEST, szeptember 17. (MTI) Az egyesült magyar pártnak pozsonyi határozatával kapcsolatban hivatalos helyről a következőket jelentették ki:

A Csehszlovákiában élő magyarságnak hivatott képviselői ma hallatták szavukat. Az ő szavuk az egész magyarságé. Magyarország külpolitikája mindig az igazságos elrendezés szükségességét hangoztatta. A magyar nemzet elvárja, hogy az igazságos elrendezés s az ennek előfeltételeit alkotó önröndelkezési jog gyakorlati érvényesülésre fog jutni. A magyar kormány külpolitikájának eszközei igénybe vette s igénybe veszi, hogy ez a jogos követelés a csehszlovák békés megoldásnál érdekelt nemzetiségek valamennyijére tekintetben érvényre jusson.

Róma, szeptember 17. A Tribuna londoni tudósítójának jelentése rámutat arra, hogy a jelenlegi diplomáciai tevékenység egyik legfontosabb jelensége az angol–olasz eszmecsere újbóli

megindulása volt Grandi nagykövet és Halifax lord külügyminiszter között Londonban, Ciano gróf külügyminiszter és Charles római–angol ügyvivő között Rómában.

Henlein elrendelte a szudétanémet szabadcsapat felállítását

BERLIN, szeptember 17. Aschból jelentik a Német TI-nek: Henlein Konrád elrendelte, hogy a szudétanémetek szombaton hazájuk határára állítsák fel a szudétanémet szabadcsapatot. A szudétanémet pártvezetők ezzel kapcsolatban a következő rendeletet adták ki:

Szudétanémetek!
Henlein Konrád 1933 október 1-én felhívott Benneteket, hogy tömörüljétek a szudétanémet hazai arcvonalba azzal a becsületes céllal, hogy a cseh néppel való igazságos kiegyezéssel biztosíthassátok a cseh államban élő nemetség életjogait.

A legutóbbi hetekben a hatalmon levő csehek levetették álarukat. A prágai kormány már nem ura a helyzetnek a bolszevista huszita elzárókkal szemben. Benes úr még ebben a pillanathban is hazug beállításal, csalárd módon ismerteti a helyzetet. Túl gyáva, semhogy beismerje a cseh parasztok és munkások előtt politikája összeomlását. Végso reménye már csak az európai katasztrófa. A következmények teljes tudatában, a gyűlölettel eltelt szoldateszka egyenruhájába öltöztetett bolszevista-huszita hordákat szabadit a védetlen szudétanémetekre. Kimondhatatlan szenvedés ideje következett el szudétanémet hazánkra.

Néptársaim, akik nem követitek el mást, csak kitarítottak népi műveltség mellett, kénytelenek voltak elmenekülni a határon túlra, hogy meg ne öljk, vagy védtelen tuszként el ne hurcolják őket. — Milliók vannak azonban a kegyetlen erőszaknak kiszolgáltatva. A legvégso szükség esete áll fenn, a népek minden időben gyakorolt önvédelmi jogát vesszük tehát igénybe, amikor fegyverhez nyulunk és felállítjuk a szudétanémet szabadcsapatot.

Elviselhetetlen a csehek terrorja a Felvidéken a magyarság ellen

Budapest, szeptember 17. Komáromi jelentés szerint Csallóközbeli magyarföldre menekült lakosok elkeseredetten panaszkodnak az utóbbi napok elviselhetetlen terrorja miatt.

Házkutatásokkal, rekvirálásokkal zaklatják a lakosságot s az asszonyokat a gyermekeiket sem kímélik. Aki állampolgári jogaira hivatkozik, annak sorsa még elképzelhetlenebb, mert szinte elképzelhetetlen brutálitásnak van kitéve.

A cseh katonai hatóságok úgy bánnak a magyar lakossággal, mintha a Csallóköz meghódított ellenséges tartomány lenne.

Balassagyarmatról jelentik, hogy ma reggel egy szlovák altiszt több

Frank szudétavezér: Csehszlovákiában már nem is lehet rosszabb a helyzet

London, szeptember 17. Berchtesgadenből jelenti Ward Price főszerkesztő a Daily Mail-nek, hogy

WERNER
Férfi ruha osztályán
olcsón és elegánsan
ruházkozhat.

patok a német néptársakra, már nem is lehet számoltartani, hogy mennyi a halott és a sebesült.

— Kedd este óta nem aludtam — mondta Frank — és még a cipőmet sem húzhattam le. Szerdára virradó éjjele. Aschban a Viktória szállodában tanácskoztunk, nem-sókára azután cseh katonaság vonult be gépfegyverekkel, páncélos kocsikkal és könnyű tábori ágyúkkal.

— Utolsónak menekültem el és néhány perceel később a szálloda épülete romhalmazzá lett.

Csodával határos, hogy a pártvezetőség tagjaival és magával Henlein Konráddal, aki csütörtökig Aschban rejtőzött el, német területre tudtunk jutni.

Hazaárulásért és lázadásra való felbujtásért valamennyiünk ellen letartóztatási parancsot adtak ki.

— Ugyanazon a helyen sikerült átlopózkodnunk a cseh határon, ahol a világháború idején Benes erdőkben és hegyek közt bujkálva az akkori Osztrák-magyar monarchia területéről Németországba szökött és onnan a szövetségesekhez sietett, hogy az ő segítségükkel létrehozza a csehszlovák köztársaságot.

Henlein Egerben

Berlin, szeptember 17. A Német Távirati Iroda jelenti Egerből: Henlein Konrád szudétánemet képviselő 2 kíséretében pénteken a koradélutáni órák-

ban rangjait Egerbe érkezett és megbeszéléseket folytatott a szudétánemet pár körzeti vezetőivel. Henlein ezután ismét elhagyta a várost.

Kivégeztek négy szudétánemet katonát

Berlin, szeptember 17. A Német Távirati Iroda jelenti Egerből: Az égeri gyalogsági kaszárnyából pénteken a koradeli órákban többiben trombitaszó hallatszott. A kaszárnyában elszá-

lások szlovák katonák elmondották, hogy kivégeztek négy szudétánemet katonát, akiket szökésért a haditörvénysek halálra ítélt.

Önkéntes szudéta őrség teljesít szolgálatot a Schwaderbach melletti határon

Cseh-német határ, szeptember 17. A Magyar Távirati Iroda munkatársa a péntekről szombatra vir-

között. Két esendőt a gépkocsiból való kiszállása közben agyonlöttek. A többi esendő részben visszavonult a határ mentéről, részben pedig önként letette fegyverét. Ezeket német területen szintén internálták.

Tökés Lajos írógépszaküzlete
Eladás, javítás, karbantartás, kellekek, Ferenc József-ut 66.
Telefon: 25-90

Ettől az időtől kezdve szudétánemetektől álló önkéntes őrség teljesít szolgálatot a határon.

A határvonalnak ezen a környéken egyébként nyugalom van. Német földön a határőrség — mint rendesen — szorony nélküli fegyverrel látja el a szolgálatot. A környéken német részről semmi-féle készülődés vagy csapatmozgás nem tapasztalható. Nyugodt a

radó éjszakán meglátogatta a Szászország és Csehország közötti határvonal egy részét.

Schwaderbach községnél mind a vámőrség, mind a határőrség elhagyta a határőrség épületeit és a község mögött emelkedő Bleiberg vonalaira vonult vissza.

Az események időrendben a következőképpen folytak le:

Csütörtökön a határőrség és a szudétánemet lakosság között összetűzésre került sor.

Az összetűzések során a szudétánemet lakosság lefegyverezte a határőrséget és átadta a német területen álló őrségeknek.

A cseh határőröket német területen internálták.

A cseh esendőrség két társasgépkocsin erősítést küldött a határra és ekkor újabb összetűzések támadtak a lakosság és a csendőrök

hangulat a határ többi közeleső részén is.

A szudétánemek továbbra is nagy tömegekben özönlének át a határon német területre.

Pénteken Falkenau község egész vezetősége, egy ember kivételével, átszökött német területre, mert a cseh hatóságok elfogatási parancsot adtak ki ellenük.

Az átszökött községi vezetők elbeszélése szerint egy társukat letartóztatták, azért nem jöhettek velük át a határon. Letartóztatott társukat tizenhárom csehszlovák csendőrhűhába öltözött ember, — akik között több községbeli ismert kommunista is volt csendőrhűhában — súlyosan bántalmazta és gépkocsin az ország belsejébe szállította. A községben a szudétánemet párt egyik vezető tagját pénteken délután a csehszlovákok agyonlöttek.

Ugyancsak Falkenauban az egyik fogságban lévő szudétánemetet pénteken délután börtönében felakasztva találták. A jelek arra mutatnak, hogy nem öngyilkosságról, hanem gyilkosságról van szó.

A határmenti szudétánemet lakosság körében a csehek túlkapásai következtében igen izgatott a hangulat, de a lakosság mindamellett fegyelmetlen várja a további fejleményeket.

27.000 szudétánemet menekült

Drezda, szeptember 17. (Német TI) A cseh üldözések elől német területre menekült szudétánemek száma 27 ezerre emelkedett.

Waldsassen, szeptember 17. A birodalmi német területen szombatra virradó éjszaka Egerből nagy robbanásokat hallottak. Szombat reggei Waldsassenbe érkeztek menekültek elmondották, hogy

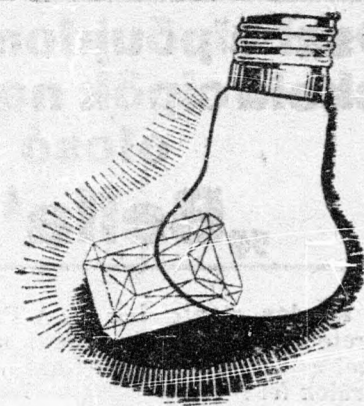
az égeri cseh csapatok a szudétánemet párt épületét az éjszaka levegőbe röpítették.

Eddig még nem erősített jelentés szerint a német aknaszövetség Eger és Franzesbad között levő Jahn-émlékművét is felrobbantották a csehek. Königgaberge, ahol kedden a szudétánemet párt önkéntes védőszolgálatát átvette és surlódás nélkül teljesítette a biztonsági szolgálatot, az elmúlt éjszaka 90 páncélos-csi érkezett.

Esterházy gróftól elvették utlevelét a csehek

Pozsony, szeptember 17. Esterházy János gróf, az egyesült magyarpárt ügyvezető elnöke szombaton délután szabályszerű utlevellel Magyarországra akart utazni. Oroszvárnál

a cseh határ közelében elvették tőle utlevelét, azzal a kijelentéssel, hogy cse-

Értékes nemesgáz

VAN MINDEN

TUNGSRAM KRYPTON

LÁMPÁBAN, EZÉRT OLYAN RAGYOGÓ A FÉNYE.

AZ ELHASZNÁLT GOMBAALAKU KRYPTON LÁMPÁT A NEMESGÁZTARTALOM ÉRTÉKÉBEN KERESKEDŐJE VISSZAVÁSÁROLJA.

szlovák állampolgárságú, 18—60 éves korú férfiak nem léphetik át a határt. Eszterházy János gróf hosszabb vitatkozás után visszakapta ugyan utlevelét, de a határról kénytelen volt visszafordulni.

Daladier és Bonnet vasárnap megy Londonba

Párizs, szeptember 17. (Havas) Legutóbbi értesülés szerint Daladier és Bonnet holnap reggel a lebourgeti repülőtérrel az Air France egyik repülőgépen indul Londonba.

Párizs, szeptember 17. Daladier miniszterelnök Bonnet külügyminiszter kíséretében vasárnap repülőgépen Londonba utazik. — A francia államférfiakat délelőtt 11 órákor fogadják az angol miniszterelnökségi palotában.

SZEKELY, GYÓRI ÉS MORVAI nál nagy választékot talál.

Külön asztalokon nagymennyiségű maradékszővet

düftin matlassé és flanell, egész ruhára is alkalmas darabokban
Nagyon olcsón Klein divatházban

Őszi cipőujdonságok, valamint iskola cipők nagy választékban olcsó árban a „Bella“ cipőüzletében Piac utca 5.

London, szeptember 17. A Press Assotiation írja: A tények ismerete híján nem lehet tudni, milyen problémák várnak holnap az angol és francia államterfiakra, de általában a következő kérdések merülnek fel:

1. Lesz-e népszavazás a szudétánemet vidéken?
2. Felmerül-e az a követelés, hogy a szudéták földjét engedjék át Németországnak?
3. Fenyeget-e az a veszedelem, hogy az események kirobbanása megsemmisítheti Chamberlain és munkatársai békemintó eljárását.

Mussolini vasárnap beszél Triesztben

Róma, szeptember 17. A világ érdeklődésének középpontjában vasárnap Trieszt városa áll, ahol Mussolini 11 órakor mondja el nagy beszédét.

A Tribuna londoni tudósítója megjegyzi, hogy Mussolini vasárnapi beszéde jó alkalmat ad a Duce-nak arra, hogy újból és ünneplésen beszélje Olaszország álláspontját a jelenlegi nemzetközi helyzetben.

Troppau katonai táborhoz hasonlít

Ratibor, szeptember 17. Troppau menekültek egybehangzó elbeszélése szerint Troppau városa katonai táborhoz hasonlít. Szakadatlanul érkeznek csapatzállítványok. A tereken sűrű sorokban ágyuk, harci kocsik és páncélos gépkocsik állanak. Az otendori nagy lőszerraktárból esütőtörök óta lőszerzállítványok érkeznek a határmenti megerősített állásokba.

A városban csak csapatokat lehet látni. A polgári lakosság este 6 óra után alig merészel ki az utcákra, amelyeknek minden sarkán géppuskák állanak. A határon több ízben összehúzózárok került a sor, amikor zárt csoportokban menekülő szudétánemeket átjötték a német határon.

Hermansdorffban a szudétánemet párt valamennyi tisztviselőjét, köztük 2 asszonyt letartóztattak. A esendőrtisztviselőket kijelentései alapján bizonyosnak tartják, hogy a pártvezetőket tuszként kezelik. Karvinban a munkanélküliség következtében igen nagy a nyomor. — A eseh munkanélküliség tüntetést rendeztek és szavalókórusban eseh nyelven ezeket kiáltották: — Jöjjön Hitler, adjon munkát, hogy legyen mit ennünk.

Lossonczy Istvánné főispán-nét elnökévé választotta a MANSZ debreceni csoportja

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének intézőbizottsága szombat este Uray Sándor egyházközségi főjegyző, a Szövetség igazgatójának elnökiévé választotta. Az ülésen a MANSZ vezető hölgytagjai teljes számmal megjelentek, de eljött Tormay Gézané, a MANSZ országos elnöknője is.

Az ülés megnyitása után Uray Sándor bejelentette, hogy Debrecenből Budapestre távozott Kágy Istvánné levélben bejelentette, hogy lemond a MANSZ debreceni csoportjának elnöki tisztéről. Javasolta, hogy helyére Lossonczy Istvánnét válasszák meg. — A gyűlés a javaslatot egyhangú lelkesedéssel tette magáévá és küldöttség ment az új elnökéért, akit Uray Sándor meleg szavakkal üdvözölt. — Emondotta, hogy Lossonczy Istvánné áldados működését már a nyáron is igénybevette a MANSZ, ismerik áldozatkész agúitását, éppen ezért különös örömmel üdvözi elnökéé való megválasztása alkalmából.

Tormay Gézané üdvözölte ezután Lossonczy Istvánnét a MANSZ országos intézőbizottsága nevében, majd a MANSZ különböző csoportjainak elnöknői vonultak fel és köszöntötték az új elnököt, akinek virágcsokrot nyújtottak át. Az üdvözlésekre Lossonczy Istvánné meghatótt szavakkal válaszolt. Kijelentette, hogy eleget tudjon tenni a felelősségteljes megbízatásnak, amelyhez a MANSZ hölgyeinek támogatását kérte.

Később Uray Sándor ismertette a

MANSZ féléves történetét, majd Kovács Kálmán elnöknek a nyaralási akció szép eredményéről számolt be. Az ülés ezután köszönetet mondott Lossonczy Istvánnénak és a többi áldozatkész hölgyeknek, akik lehetővé tették a nyaralási akció sikeres lebonyolítását. Köszönetet mondtak Kovács Kálmán elnöknek és Erdély Margit titkárnőnek fáradságtalan munkásságukért, majd a MANSZ különböző csoportjai tették meg jelentéseiket munkájukról.

Uray Sándor ismertette ezután a MANSZ jövő évi programját. A MANSZ a jövőben is megtartja nagyszerű teadélutánjait, fenntartja az anyák iskoláját és bekapcsolódik a karitatív munkába.

Uray Sándor javaslatára ezután részvétlívratot küldtek Maklár Károly püspök özvegyének és ezzel az ülés véget ért.

Filléres gyors Egerbe

Budapest, szeptember 17. A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetén szeptember 25-én filléresvonatot indít Nyíregyháza és Debrecenből Egerbe a Hortobágyon át. A menetdíjegy ára Nyíregyházáról P 3,80, Debrecenből P 2,90.

LAPUNKAT PÁRTOLJA. HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGERKÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT.

Rablógyilkosság?

Szombaton este 11 óra után a szoboszlói országúton egy 40 év körüli eszméletlen, vértócsában fekvő embert találtak, akinek tarkóját és szemöldökét sebek borították.

A kihívott mentők beszállították a debreceni klinikára, ahol hamarosan meghalt. Halála után megállapították, hogy a gyilkosság áldozata Kecskés József.

Hatalmas váltóhamisítási bűnyű Budapestben

Budapest, szeptember 17. Nagyarányú váltóhamisítási bűnyűben nyomoz a budapesti rendőrség. Nagytömegű váltóhamisítás után megszökött Budapestről Eber István 32 éves műbútorgyáros, aki több kisebb bankot és váltóeszmítolással foglalkozó céget károsított meg. Eber úgy követte el a hamisításokat, hogy yapjának,

Eber Antalnak könyveiből kikereste a régi megrendelőket és a megrendelőjegyeken lévő aláírásokat megtevesztő pontossággal különböző összegű váltókra hamisította. Néhány nappal ezelőtt kiváltotta az utlevélt és megszökött. A rendőrség elfogatási parancsot adott ki ellene.

Melegebb idő

Jóslás: Élénkülő déli szél, erős éjszakai lehűlés, hajnalban ködképződés. Távlatbéli kilátások: Száraz idő, erősödő nappali felmelegedés.

KÖZGAZDASÁG

A GABONATÖZSDE

Az árjegyző bizottság megállapítása szerint a búza 5, a zab 15,20, a korpa 10—15 fillérel drágább. A különböző származású 77 kg-os búzáknak legalacsonyabb ára 20,05 volt, legmagasabb 20,25, az 80 kg-osé 20,55, illetve 20,75.

Gabonahatáridő: Rozs októberre 15,69 70, zárlat 15,65—69, márciusra 16,66, 68, 67, 70, 61, zárlat 16,60—61. tengeri szeptemberre: 18,15, 10, 18, zárlat 18,12—16, májusra 14,72, 76, 71, zárlat 14,70—72.

Eladások: Rozs 150 q 15,25 ppar., sörárpa 150 q, 18,50 ppar. msz., 250 q 18,50 pp. msz., lóheremag 10 q 148 f. b. Bp., fehérbere 15 q 240 áll. msz. Ezenkívül a lucernamagból elkelt: 7,5 q 162, 16 q 180, 35 q 178, 6,5 q 185, 30 q 180, 2,4 q 280, 1,5 q 250, 25 q 195.

Hivatalos valutaárfolyamok.

Angol font (1 font) 16,25. — Cseh korona (100 korona) 9,50. — Dínár (100 dínár) 7,15. — Usa dollár (100 dollár) 338,10. — Francia frank (100 frank) 8,90. — Lei (100 lei) 3. — Lira (100 lira) 18,90. — Svájci frank (100 frank) 76,33.

Versenyárgyalási hirdetés.

A Diószegi úti vasúti felüljárón vasbeton oszlopra erősített vascsőkorlát és vasbeton lépcső építésére versenyárgyalást hirdetek. A készítenő korlát hossza 700 fm., a vasbeton lépcső részét irányban mért hossza 10,50 m. Ajánlat csak a város által kiadott úrlapokon kiadott úrlapokon ehető, melyek a városi műszaki ügyosztály iktató-hivatalába díjmentesen beszerezhetők. Részletes felvilágosítás a műszaki ügyosztály 18. sz. szobájában szerezhető. Az alábbi ajánlatokat lepecsételt borítékban »Ajánlat vasbeton lépcső és korlát átépítésére felirattal ellátva 1938. szeptember hó 21. nap d. e. 10 óráig kell beadni a közigazgatási iktató hivatalba. Az ajánlatok nyilvános felbontása ugyanaznap d. e. 11 órakor lesz a Városháza tanácstermében. Bannapénzül az ajánlat szerinti értéknek 2 százalékát kell az ajánlat benyújtásának időpontjáig letenni. Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút. 5420/938.

HIRDETMÉNY.

Ertesztjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 19-től, hétfőtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar nagyerdői vonalon az 1 és 2 irányjelző számmal ellátott kocsik 10 órától 17 óráig közlekednek. Reggel a kivonulástól 10 óráig és este 17 órától a bevonulástól pedig minden villamosvonat 1 irányjelző számmal ellátva a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.

Debrecen, 1938. szeptember 17. Az Iktatóbizottság.

1938. szeptember 18. Vasárnap. Istentisztelet. A ref. templomban 10 órakor után 5 órakor Sz. templomban délután Antal Jenő, délután Sándor. — Kisten 10 órakor dr. Soós B. templomban délután Ferenc, délután Tibor. — Gáborban délelőtt 9 óráig délután 4 órakor taly templomban Uray Sándor, délután Gábor. — Arpád délelőtt 10 órakor délután 3 órakor Homokerti templomban Kovács J. Szilágyi László templomban délelőtt 10 órakor istentisztelet: Országlelvi templomban Nagy István, délután 3 órakor Nagy László. — délelőtt 10 órakor délután 3 órakor rekestelepi templomban Kulesár F. kor Kulesár Ferenc templomban délelőtt Sándor. — Tégla délelőtt 10 órakor Téglaelvi gyűl. kor Kovács Arpád délután 3 órakor Szegegyházban délután László. — T. Hortobágyon délután András. — Nagy 9 órakor Rápolthly. Kádár-dűlőn délután Polthly Arpád. — 10 órakor vitéz Szabó gyűl. Kéki-tanyán délután Szabó Endre. — 10 órakor: László délután 3 órakor Pácon délelőtt 10 órakor Mézeshegyen délután Géza.

Római katolikus kápolnában: 6. mise, melyet tart marás, szentbeszédja. További miseregység 12 és 15 óráig Homokkerten K. Csapókerben dr. P. piarista tanár. Nyil segédlelkész. Józsa lán. Hajdúsamson: gédelkész. Au Horváth István piarista: dr. B. p. nap délelőtt 9 órakor istentisztelet. Pr. jos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeli istentisztelet. Derecskén. Berettyó részesen Bajtós S. Istentisztelet templomban. Reggeli istentisztelet diák és katona-n 10 órakor nagy szentbeszéd dr. Nyik mondja. d. e. 10 órakor esendes sz. 4 órakor rózsaf. d. u. 4 órakor szentegimnázis. záradékok 18-19 nagyalomról perckor indulnak templomban fél 6 szentmise és utának a nagyalomok. Istentisztelet házában. A Szapp. 10-ig imaórákat, 10-ig imaórákat, 10-ig imaórákat, 10-ig imaórákat.

Börtönbüntetés Nyirboga. A vádlottak és részletesen kapu felfeszítést hatoltak be és onnan egy... Két. 1 db 3+1, 1 db háló, 1 db könyv, 6 db vilany, komplett fa...

Vasárnapi istentiszteleti rend

A ref. templomokban. Nagytömbben 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Szentes László. — Kis-templomban délelőtt 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kistemplomban délelőtt 11 órakor dr. Soós Béla. — Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Gárdi G. téri templomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, délután 4 órakor Siposs Imre. — Ispolyi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Csánki Gábor. — Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban fél 9 órakor gyermek-istentisztelet: Orosz János. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Nagy István, délután 5 órakor dr. Juhász László. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Tömörny Lajos, délután 3 órakor Hertek Antal. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulási áll. iskolában délelőtt 10 órakor dr. Lencz Sándor. — Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Téglavetői gyül. házában délután 3 órakor Kovács Árpád. — Olajfűtői imaházban délután 3 órakor Orosz János. — Szegényházban délelőtt 9 órakor Szentes László. — Tanyai istentiszteletek: Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. — Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. — Ondód I. Kádár-dűlőn délelőtt 11 órakor Rápolthy Árpád. — Cucán délelőtt 10 órakor Vitéz Szabó Endre. — Kishegyes Kéki-tanyán délután 2 órakor Vitéz Szabó Endre. Nagymacsón délelőtt 10 órakor László Lipót. Kismacsón délután 3 órakor László Lipót. Pallagon délelőtt 9 órakor Erdő Mihály. — Pácon délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza.

Római katolikus templomokban és kápolnáknál: 6, 7, 8-20 óra diák-mise, melyet Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet szintén ő mondja. További miserend 11, háromnegyed 12 és fél 1. Kertészekben: Homokertben Kummengruber Emil (Csapókertben dr. Rasovszky Kálmán) piarista tanár. Nyilastelepi: Kiss László segédlelkész. Józsa: Szabó János káplán. Hajdúsámon: Novák Gyula segédlelkész. Augusztá-szombat: Horváth István piarista tanár. Pallagpuszta: dr. Bákty Miklós rendházfőnök.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középisk. ifjúsági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass L. — Szörványi-istentisztelet tart és prédikál Derecskén, Berettyóújfaluban, Biharkezesen Bajtós Sándor.

Istentiszteletek a gör. kath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. d. e. 8 órakor diák és katona-mise együtt. d. e. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Nyika Béla hitoktató mondja. d. e. háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. D. u. fél 4 órakor rózsafüzér átjuttatás. d. u. 4 órakor vespernyé, utána szentsegimádás. — A máriapócsi zarándokok 18-án vasárnap, a nagyállomásra reggel 6 óra 46 perccel indulnak. A gör. kath. templomban fél 6 órakor csendes szentmise és utána 6 órakor indulnak a nagyállomásra.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucai imaházban vasárnap d. e. fél 9-től fél 10-ig imaáhitat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció. D. u. 6-8-ig vallásos

estély, vegyeskar és zeneszámok-kla, fél 9-től fél 10-ig pedig légoltalmi előadás. — Szerdán este 7-8. biblióra, 8-9-ig légoltalmi előadás. Péntek este 7-8-ig imára.

Börtönbüntetést kaptak a Nyirboghányi Pet: oloumgvár ny:regyházi telepének tolvajai

Nyiregyháza, szeptember 17. A nyár folyamán betörők hatoltak be a Nyirboghányi Petróleumgyár elejéi telepére és onnan 18 bádóg kanna olajat elloptak 315 pengő értékben. A nyomozás hamarosan kiderítette a tetteseket Boros Imre, Mráz András és Pásztor Bálint személyében. A tolvajbándát letartózták és most kellett számot adniok tettükért dr. Racz István büntető egyesbíró előtt.

A vádlottak beismerték tettüket és részletesen elmondották, hogy a kapu felfeszítése után az ablakon át hatoltak be a raktárhelyiségbe és onnan egymásnak adogatták ki a kannaikat. Másnap értékesíteni akarták, de Nyiregyháza nem tudták elhelyezni, azért Mráz bevitté Debrecenbe, de ott sem volt több szerencséje, mert a lopott olaj

a nyakukban maradt.

A bíróság mindhármójukat lopás büntetében mondta ki bűnösnek s Boros Imrét és Pásztor Bálintot nyolc-nyolc, Mráz Andrást pedig hat hónapi börtönbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen mind az ügyész, mind a vádlottak fellebbezéssel éltek.

Két szoba konyhás lakás csillárberendezése

1 db 3+1 lg. ebédlőcsillár
1 db hálószobaampolna
1 db konyhalámpa
6 db vilanykörte
complett felszerelve

P 38'40

METEOR Piac u. 9

Ezen árukkal viszonteladókát nem szolgálunk ki.

Egy hónapra ítélték egy nyugalmazott számvevőiségi igazgatót felekezet elleni izgatás miatt

A debreceni törvényszék dr. Jeney Sándor elnöklésével működő ötös tanácsa szombaton tárgyalta Piliši József budapesti nyugalmazott számvevőiségi igazgató bűnügyét.

Piliši ellen hitfelekezet elleni izgatás címen indult eljárás, mert az egyik debreceni nyomdában röpiratot adott ki a zsidók címen. Ebben a röpiratban a zsidóság társadalmi, illetve gazdasági szerepével foglalkozott és olyan kitételeket használt, hogy az ügyesség vádiratot adott ki ellene.

A szombati főtárgyaláson Piliši József beismerte, hogy a könyvet ő írta, de arra hivatkozott, hogy állításai minden tekintetben megfelelnek a valóságnak.

Ügyvédje, dr. Gályassy József arra hivatkozott, hogy a zsidóság, mint fajnak, társadalmi szereplésével Mikecz Ödön igazságügyminiszter törvényjavaslata is foglalkozott. Hangoztatta az ügyvéd, hogy

a zsidóság éppen úgy faj, mint a néger, vagy a cigány.

Ezen a kitérés sem változtat, mert ha egy zsidó kitér, ezzel még nem változtatta meg a fáját. Hivatkozott végül az ügyvéd Sziliceai Vá-

rady Gyula könyvére, amelyben az a megállapítás szerepel, hogy a zsidóság úgy tartja, fenn a nemzet, mint a kötélt az akasztott embert.

Az utolsó szó jogán Piliši József beszélt, aki kijelentette, hogy nemzetgazdasági problémával foglalkozik és ezért adta ki ezt a röpiratot is. Izgatni nem akart és

azon az állásponton van ő is, hogy nem szabad felvetni azt a kérdést, hogy a zsidóság faj vagy felekezet.

Nem erről van szó, hiszen a zsidó éppen úgy, mint bárki más: ember! A helyzet az, hogy a zsidóság éppen olyan nép, mint az annak idején itt lakott románok, vagy szerbek voltak. Ezekkel a románokkal és szerbekkel szemben meg volt engedve a kritika és ezért a kritikaért akkoriban senkit sem vontak felelősségre felekezet elleni izgatás címen.

Az ötös tanács nem fogadta el a védekezést és bűnösnek mondta ki Piliši Józsefet izgatás vétségében és

egy hónapi fogházra ítélte, de a büntetés végrehajtását három évre felfüggesztette. Az indokolásban megállapította a bíróság, hogy bár ehhez a perhez nem tartozik

Oszi szezonban, iskolai év elején gondja csökken, ha a

FEUER divatházban

DEBRECEN, Csapó utca 26.

szerzi be szövet, selyem, vászon, paplan, intézeti anyag, mosó árú, divat blúzok, szvetterek, harisnyák, keztyűk, ernyők, saját készítésű női és férfi teherneműek, láby kelengyék, relükülök, bőrdöndők, iskola és akta táskák szükségleteit.

Takarékosság! Szabottár!

annak eldöntése, hogy a zsidóság faj-e vagy felekezet, de

kétségtelen az, hogy a zsidóság felekezet.

Mivel pedig a könyv kitételei alkalmasak arra, hogy gyűlöletre izgassanak arra, hogy zsidó felekezet ellen, a bíróság megállapította a vádlott bűnösségét.

Az ítélet jogerős.

A lakások beosztása a Kollégium jubileumára

A jubileumi ünnepélyre szóló jelentkezések lezárattak, a felajánlott lakások beosztása kedden d. u. kezdődik. Hogy a szállást beosztó bizottság eljárása nehézségekbe ne ütközzék, felkéri mindazokat, akiknek kezei között elszállásolási jegyzék van, vagy akik lakásszerzés végett elszállásolási jegyzéket vettek által, szíveskedjenek a jegyzéket hétfőn délután 6 óráig a Kollégiumba beszállgatni. Különösen kérjük azokat, kiknek kezeik között megajánlott lakás cím van, szíveskedjenek ugyancsak azokat hétfőn d. u. 6 óráig ugyancsak a Kollégiumba beszállgatni. Ismételtén kérjük Debrecen társadalmát, szíveskedjenek a szállási bizottságnak segítségére sietni, mert valóban minden lakásra nagy szükség van. Kollégiumi igazgatóság.

Legdivatosabb

övek, gallérok, jakók, mouslin és gypjusálak, kézimunkák, valamint gomb- és esattbehuzás
Dr. Miklósnénál Piac-u. 28 I em.

Féldoldali hűdésben szenvedő betegeknek gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggelként egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűviz azért, mert anélkül, hogy a betegnek a legesekélyebb mértékben is erőlködni kellene, a beleket alaposan kitisztítja és az egész anyagcsereét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Vigszínház

Ma 3-5-7-9 órakor, holnap 5-7-9 órakor a legremekebb új magyar vigjáték:

Nehéz apának lenni!

PÁGER — SZELECZKY — MALY GERŐ — Egy Mária — Vaszary Piri — CSÖPI FERKÓ.

A földkérdés és a honvédelem

Ezekben az izgalmas napokban, amikor a világ sorsa talán évtizedekre eldől, nekünk magyaroknak is körül kell nézni a magunk portáján, hogy megvannak-e a belső feltételei annak a roppant erőfeszítésnek, amellyel minden pillanatban számolnunk kell. Ezuttal nemcsak a fegyveres felkészültségre gondolunk, hanem ellenálló képességünknek azokra a belső tényezőkre, amelyek a széles néprétegek sorában gyökereznek. Mert nem elegendő katonai erőnyeink örítettségére; ahhoz, hogy egy nép katonai képességeinek teljeségét kifejtse, szükség van polgárainak testi-lelki egészségére, közlebről olyan politikai, gazdasági és szociális légkörre, amelyben a nagy tömegek testileg és lelkileg egészségesen fejlődhetnek. Ne feledjük el, hogy egy belsőleg gyenge, társadalmilag kiegyensúlyozatlan és szociális bajokkal küzdő nemzetnek a harci szelleme sem lehet kifogástalan.

Ha a magyar földművelő rétegek helyzetét tekintjük, kevés okot találunk arra, hogy teljes megnyugvással nézzünk a jövő elé. Itt elsősorban a földkérdés lebeg szemünk előtt. Az a tény, hogy ebben az országban 3 millió mezőgazdasággal foglalkozó embernek nincs egy talpalatnyi földje, vagy ha van, az olyan kevés, hogy attól biztosan éhenhalhatna, annyira aggasztó jelenség a mai időkben, amelyeknek jelentőségét mindenkinek éreznie kell, aki csak valamennyire is tisztában van a honvédelem és a földkérdés szoros összefüggésével. Ezzel pedig illik mindenkinek tisztában lenni. A történelem igen sok példával bizonyítja, hogy valamely nemzet csak azt a földet tartja szilárdan birtokában, amelyet parasztok művelnek. A paraszteseládnak a föld nem üzlet, nem tökébefektetés, hanem az élet értelme, felbonthatatlan sorsközösség. Az állam keretei felbomolhatnak, azzal a nemzet még nem pusztul el, ha a föld az illető nemzethez tartozó parasztság tulajdonában van. De jaj annak a népnek, ha ilyen katasztrófa akkor éri, amikor a paraszt nem a saját földjét műveli, hanem, mint bérmunkás dolgozik a nagybirtokon. Mi lehet a sorsa az ilyen gyökértelen elemeknek: nem kell messzire menni például, csak ismeri kell a megszállt területek magyarságának helyzetét.

Bűnös könnyelműség volna, ha multunknak ezek a sötét tanulságai még ma sem ösztönöznek arra, hogy a legrövidebb időn belül megteremtjük a magyar föld és a magyar nép között azt a szilárd és több, mint anyagi természetű kapcsolatot, amely egyedül adhatja meg számunkra azt a bizonyosságot, hogy ez a föld a történelem bármilyen fordulatában is a magyarság birtokállománya marad. Az új magyar földreform tehát nemcsak gazdasági és szociális szempontból sürgős, hanem a honvédelem érdekében is halaszthatatlan teendő.

SZÉKELY, GYŐRI ÉS MORVAI úrirtabósa kiváló.

METEOR MOZI MŰSORA

MA: 3. 5. 7. 9 órákor!
A NAGYVÁROS.
(Spencer Tracy)
MAGYAR VILÁGHÍRADÓ!
Szerdán! FELTEKENYSÉG!
(Jean Harlow)

Máté József angol úri szabó

Piac-utca 85 alól Piac-utca 32 alá helyezte üzletét
Csak elsőrangú munkát készítenek.

A debreceni katonai fogházból megszökött bandita a törvényszék előtt

A debreceni katonai fogházból szállították a nyíregyházi törvényszék elé Deli Pál kömivességét, a hírhedt banditát, hogy büntetésével. Deli Józseffel, az öccsével, Matolcsi Péterrel és Oláh Lászlóval együtt feleljen a sorozatos rablásokért és betörésekért.

Mint emlékeztet, Deli Pál a debreceni katonai fogházból — ahol hat évi fegyházbüntetését töltötte — megszökött és azóta

rablásból élt. Büntetésével együtt végigfosztogatta egész Tiszántúlt, míg sikerült őket elfogni. A törvényszék előtt Deli József beismerte a vádbeli büncselekményeket és azzal védekezett, hogy teljesen bátyjának hatása alatt állott és cselekedett. Mintegy negyven tanút hallgattak ki, míg végül újabb tanúk kihallgatása végett elnapolták a tárgyalást.

Új iskola — új osztályzat

A kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki a középiskolai tanulók tanulmányi eredményének, erkölcsi magaviseletének és egyéniségének elbírálására vonatkozó eljárásról. A rendelet rendkívül érdekes újításokat tartalmaz.

A növendékeket magaviseletből, előmenetelből és rendszeretéből egyaránt jeles, jó, elégséges és elégtelen osztályzatokkal bírálják. Magaviseletből az a növendék kap jelet a rendelet szerint, akinek vallásérköcsi meggyőződése, nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, így tiszteltudásával is kiválk társai közül, azoknál köteleességűdása és szorgalma állandó, olyannyira, hogy ezzel büzdítőlág hat társaira. Amennyiben a diák mindezeknek megfelel, jelet kap, de ha csak kisebb kifogásokra is ad okot a növendék iskolai, vagy iskolán kívüli magatartása és egyéni többször nem kapott megintést, jó eredményjeggyel osztályozzák.

Magaviseletből az a növendék kap elégséget, aki vallásérköcsi és hazafiai köteleességét nem eléggé teljesíti, jellembelileg is javításra szorul, de legfeljebb csak két alkalommal részesült harmadfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben. A magaviseletből osztályzat egyébként nincs befolyással a továbbhaladásra, de beszámít az általános osztályzatokba.

Legérdekesebb a rendeletnek az a pontja, amely kimondja, hogy minden tanuló személyi lapot kap egyéni tulajdonságainak, jellemének megismerése szempontjából. A megfigyelő és adatgyűjtő munkát az osztályfőnök végzi és a tanárok megfigyelései alapján évről évre vezeti. A személyi lapok tartalma hivatalos titok, de ha a növendék más iskolába megy, a másik iskola igazgatóságának megküldik.

Rendkívül figyelemre méltó az a rendelkezés is, amely szerint osztályozzák a rendszeretét. Ez a testi gondozottság, az öltözködés gondossága, a könyvek, rajszerek tisztasága, a dolgozatok, rajzok kiállítása és a reábizott teendők elvégzése szerint történik. Ha minden feltételnek megfelel, jelet kap a diák, ha két-három pontnál kisebb kifogás merül fel ellene, jó osztályzatot jut, viszont, ha már csak egy súlyosabb kifogás is merül fel ellene, elégséges lesz az osztályzat, ha pedig több súlyosabb kifogás: elégtelen. A rendszeretét osztályzata az általános osztályzatba nem számít bele!

A tanulmányi előmenetel elbírálásánál figyelembe veszik a tárgymemoret, a felfogó és ítélőképességet, az erőlködést és figyelmet, a kifejezőkészséget, az önállóságot és a kötelességteljesítést. A miniszteri rendelet szor-

rint tehát az a diák kaphat csak jelet, aki az iskolai munkákban különös nagy figyelmet mutat, házi feladatait segítség nélkül végzi el és a tanult anyagról írásban és szóban egyaránt kitünő magyarsággal tud beszámolni, köteleességűdása pedig jótékony hatása a társaira.

A rendelet előírja, hogy ha a diák kifejezőkészségében kisebb hiányok mutatkoznak és ha a feldolgozott tananyagról csak némi segítséggel tud beszámolni, úgy csupán jó érdemjegyben részesülhet. Ha a tanult anyag lényegesen részéről beszámol, de alkalmazni csak segítséggel tudja és dolgozatainak felerészben legalább elégséges az érdemjegye, úgy tanulmányi érdemjegye is elégséges lesz. Az a diák, aki nem tud, vagy csak nagy segítséggel tud számot adni a tanult anyagról és írásbeliének nagyrésze is elégséges, elbukik.

Az általános osztályzatnál öt fokozatot különböztet meg az új miniszteri rendelet. Kitünő (vastagbetűs) a tiszta jeles növendék, ha egy kettese van, már csak jeles, ha egy elégséges, a többi ennél jobb: jó, ha kettőnél több elégséges van, de nem bukott: elégséges, a bukott pedig elégtelen az általános osztályzatban.

Anyakönyvi hírek

VÁZASSÁGOK. Barta László ny. MAV kalauz Vasútsor 35.—Zagyva Julianna, Apaffy u. 27. Szabó Imre okl. gépészmérnök, Szigetszentmiklós.—Wirth Mária, Macs 71.—73. Menyhárt János asztalossegéd Hold u. 3.—Pál Zsuzsanna, Késes u. 14.

SZÜLETÉSEK. Herperger Kálmán asztalos, Cseréi u. 1., fia András. —Dé Csap Tibor orvos, Szt. Anna u. 51., fia Előd. Györi Gábor fm. Balmazújváros, leánya Piroška. Dicső Sándor asztalos, Szabolcs u. 20., leánya, Edit Darvay Elek OTI irodatiszt Szoboszlai út 4., fia Miklós. Szabó András tetőfedőmunkás, Arva u. 6., fia András. Veszprémi Gyula könyvkötőség, Kémény u. 9., fia Gyula. Gyökér József MAV lakatos, Vecsés, leánya Judit.

ELJEGYZÉS. Nagy Károly droguistasegéd, Acél u. 2.—Fehérvári Aranka Csnóp u. 67.

HALÁLOZÁSOK. Villás Róza r. kat. 6 éves, Komáromi u. 4. Pokol Erzsébet ref. 1 hónapos Pesti u. 4. Melkó István ny. ref. lelkész 61 éves Bellegelő. Kiss Károly ny. csendőrszínhelyettes ref. 62 éves, Csonka u. 18. Veress Géza ref. 4 hónapos, Tőhötöm u. 50.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Tarka sorok

KOMOLYAN örülünk, hogy Csanak Béla, a jeles debreceni zeneszerző végre elérkezett a siker első igaz állomásához. Mert manapság a tulajdonképpeni sikert a film jelenti, népszerűség szempontjából éppen úgy, mint anyagilag. A kitünő író, Harsányi Zsolt regényéből, a Rozmaringból filmet készített egy magyar vállalat és az új film muzsikáját Csanak Béla szerezte. A film főszerepét Turay Ida alakítja.

ES másik sikeréről is beszámolhatunk, amelyik szintén a debreceni színházból indult el. Szilassy László, a két évvel ezelőtt még debreceni bonpóváan egyszerre két új magyar filmben kapott és játszik is már vezető szerepet. Az egyik Nagy József nagyszerű regényéből, az Uz Bencéből készült és itt is éppen olyan fontos szerepet játszik a debreceni lányok egykori kedvence, mint az Erik a búzakalász című, ugyancsak most készülő magyar filmoperettben.

MÉG a nagy repülőút napján találta ki Debrecenben: Chamberlinbe repült?

ÉRDEKES készülő házasságról adhatunk hírt, egyelőre azonban diszkretén, név nélkül. A nagyi egyetem alkalmazott Debrecenben időzött egy aránylag még egészen fiatal külföldi egyetem professzor, aki megismerkedett itt egy szolid, szelíd, egyszerű helybéli leánnyal. Mondanunk sem kell, hogy hamarosan beleszeretett és mint kiderült, olyan magasra szökött fel a szerelem lángja, hogy most, csaknem egy hónappal elulazása után, leölben megkérte a kezét.

PÁR nappal ezelőt a kora reggeli órákban a Simonyi úton volt dolgunk, ahol az egyik villánál egészen furcsa dolgot láttunk. A villa bejáratán tábla függ, amelyen ott a figyelmeztetés: "Tessék csengetni! A kutya harapós!" Valaki figyelmeztetést nyilván felszólításnak vélte, mert piros ceruzával, hatalmas betűkkel a következő szöveget pingálta a táblára: "Azért se csengetek! Semmi dolgom sincsen magukkal!"

LESZERZŐDÖTT az idén is a debreceni színtársulathoz a népszerű fiatal komikus, Balázs János, aki izes humorával sokszor megnevettette a közönséget. A Csonkai színház már ki is bocsátotta falragaszait, melyeken rajta szerepel Balázs János neve. A fiatal színész azonban időközben megmondta magát és leszerződött a fővárosi Pódium kabaréhoz. Az ügyben kezelesen választott bíróság fog dönteni és ettől függetlenül Balásznak vissza kell-e jönni Debrecenbe, vagy Budapestre maradhat.

(c. gy.)

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Hétfő, szeptember 19: Arló (Borsod), Bátaszék (Tolna), Csipkerák (Vas), Gamás (Somogy), Fehérgyarmat (Szatmár), Gödre (Baranya), Gyón (Pest), Hédervár (Győr), Jánoshalma (Bácsbodrog), Jászárokszállás (Szolnok), Kál (Hercs), Kóka (Pest), Kőtegyán (Bihar), Kőtelek (Szolnok), Magyaróvár (Moson), Mezőkeresztes (Borsod), Paks (Tolna), Szany (Sopron), Tatabánya országos (Komárom), Tiszacsenge (Hajdu), Tokaj (Zemplén), Veregyháza (Pest), Veszprém jelszáros (Veszprém).
Kedd, szeptember 20: Bicske (Fejér), Gölle (Somogy), Gyulaj (Tolna), Ilart (Pest), Pereg (Pest), Tamási (Tolna), Vajszló havi (Baranya).

1938. szeptember 18.
Rég...
Fü...
D3 B4 C4 A4 U4 B3 A5 B6 A6
Am...
hó...
mi...
sze...
Egy ütő...
gyar rézk...
kedélyeket...
Pénzgyűjtő...
matikai in...
táka megje...
titkát, míg...
folgamodta...
Az történe...
mives írás...
talált...
Azt gondol...
gi pénzre...
a pénzpen...
műzmatikai...
késnek vált...
A numiz...
vesztéslát...
rekráciá...
alá vették...
ausztráli...
buk...
Ferenc Józ...
egyik oldal...
másikon a...
„Az...
kereszt...
10”
Ez itt aka...
intézet tud...
szent korona...
észrevették...
a korona...
Ez nemcsak...
az ausztrá...
hírt adtak...
nős ferde...
című napila...
következő...
A cikkben...
tudással...
mondós a...
magyar...
arra az...
hogy miért...
na telen...
Ambar...
tizenkét...
mondja a...
zetője in...
keresztnek...
tud...
Az ausztrá...
gén megír...
kereszt fer...
a rézkrajcár...
ferden rajz...
legeset alkot...
„Takács...
De nemcsak...
tudós profess...
vadászatot...
az újságok...
ausztráli...
után ott Aus...
ta megfej...
műzteri...
dáták felvilá...

Régi rádióját ujjá varázsolja

Földes Sándor cég

Püspöki palota

Amin egész Ausztrália hónapokig töprengett: miért görbe a magyar szent korona keresztye?

Egy ütött-kopott, rozsdás régi magyar rézkrajcár kavarta fel most a kedélyeket messze Ausztráliában. Pénzgyűjtők serege, az ottani numizmatikai intézet és az újságok próbálták megfejteni a rozsdás rézkrajcár titkát, míg végül is magyar segítséghez folyamodtak.

Az történet ugyanis, hogy egy földmives ásás közben

talált egy apró rézkrajcárt. Azt gondolta, hogy valami értékes régi pénzre bukkant, hát fogta magát és a rézpénzt és elindult egyenesen a numizmatikai intézet felé, hogy az értékesnek vélt pénzdarabokat eladja.

A numizmatikai intézetben alapos vizsgálat alá vették a különös mintájú rézkrajcárt. Megtisztogatták, nagytű alá vették és kiderült, hogy az ausztráliai földből magyar krajcár bukkant elő az ásó alól.

Ferenc József idejéből való rézkrajcár, egyik oldalán a király dombornívével, másikon a szent korona képével.

„Az elhajlott kereszt misztériuma”

Es itt akadtak meg a numizmatikai intézet tudós vezetői. Mert, ahogy a szent korona lenyomatát vizsgálták, észrevették, hogy a korona tetején férdén áll a kereszt.

Es nemsokára megjelentek az első cikkek az ausztráliai lapokban, amelyek hírt adtak a magyar rézkrajcár különös ferde keresztjéről. A „The Mail” című napilap kéthasábos cikket írt a következő címmel: „Az elhajlott kereszt misztériuma egy kis rézpénzen.”

A cikkben meglepő alaposan és tudással mondja el az interjú adó tudós a magyar szent korona történetét, arra azonban nem tud feleletet adni, hogy miért áll férdén a kereszt a korona tetején.

„Ambar áttanulmányoztam vagy tizenkét idevonatkozó könyvet — mondja a numizmatikai intézet vezetője interjújában — az eljárt keresztnek a magyarázatát nem tudtam megtalálni.”

Az ausztráliai újságíró a cikk végén megírja saját elgondolásait is a kereszt ferdeségének okáról. Szerinte a rézkrajcár tervezője akart ezzel a férdén rajzolt keresztrel valami különlegeset alkotni.

„Takács, Magyarország, Debrecen”

De nemesak tudományos intézetek tudós professzoraiiban kellett fel a kíváncsiságot az elhajlott kereszt titka: az újságok cikkek izgalomba hozták az ausztráliai pénzgyűjtőket is. És miután ott Ausztráliában, senki sem tudta megfejteni az elhajlott kereszt misztériumát, Magyarországhoz fordultak felvilágosításért.

Az egyik gyűjtő, H. M. Watson, fiatal gabonatisztviselő levelet küldött Magyarországra. Elettében még sohasem járt a magyar földön, nem volt egyetlen magyar ismerőse sem, akitől megkérdezhetné volna: miért görbe a kereszt a koronán? H. M. Watson azonban nem esett kétségbe ezen; megírta levelét és a borítékra ráírta: „Takács, Magyarország, Debrecen.”

Egy magyar szótárból kereste ki a neveket, azt gondolva, hogy talán csak lesz valami Takács abban a furcsa nevű városban és az ismeretlen Takácson keresztül feleletet kap az izgatóságára: miért görbe a kereszt?

Megérkezett tehát az ausztráliai pénzgyűjtő levele Debrecenbe. Itt a posta a sok Takács között nem tudta, melyiknek szól a levél. Egy kis tanakodás után a debreceni posta is ugyanazt tette, mint az ausztráliai fiatalember:

találomra elküldte a levelet dr. Takács József ügyvédhez. A debreceni ügyvéd alaposan meglepődött, amikor felbontotta az Ausztráliából érkezett levelet, amelyben az ismeretlen H. M. Watson arról faggalja: miért görbe a kereszt a magyar koronán. Az ügyvéd félretette a levelet. Egyéb dolga is volt, mint H. M. Watsonnak megválaszolni a kereszt elhajlásának okát.

H. M. Watson egyre kíváncsibb

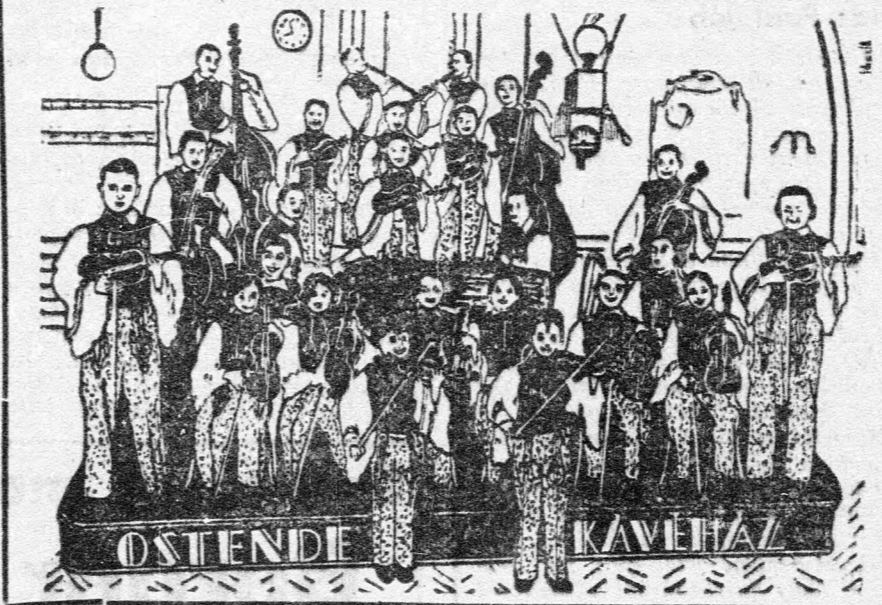
De néhány hét múlva újabb ausztráliai levelet kézbesített ki a posta dr. Takács Józsefnek. H. M. Watson írt újból. Hogy tudni szeretné: miért hajlott el a kereszt?

Es ezúttal a levél mellé már egy halom ausztráliai újságot, hetilapot, képet, ex librist csatolt a derék H. M. Watson.

Es azt kérte Takács József dr-tól, hogy az elhajlott kereszt titkának megfejtése mellett küldjön neki vizsánál magyar lapokat, képeket és ex libriseket. Tudniillik, az elhajlott kereszt annyira felelősséget az érdeklődésért Magyarország iránt, hogy szeretné megismerni az országot és szeretne megtanulni magyarul. Es a hatoldalas angolnyelvű levélhez

Hungária filmszínház
Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn, d. u. 5, 7, 9-kor
utoljára
DANIELLE DARRIEUX
mulatságos vígjátéka:
Mégis ártatlan
Schmeling—Louis loxmérközés
és
Paramount Világhírűdől

Az Ostende Kávéház világhírű 24 rajkója

mellékel egy magyarul megírt levélkét is H. M. Watson, aki többek között a következőket írja: „Nagyon örülni, ha Ön megadni nekem egy különösen kisasszony címét 20—28 esztendők.”

Takács József dr most már elhatározta, hogy válaszol az ausztráliai pénzgyűjtőnek. De amikor gondolkodni kezdett H. M. Watson kérdésén, rájött valamire. Hogy ő sem tudja, miért ferde a kereszt a koronán.

Valóságos nyomozást indított hát a titok megfejtésére. Végigkérdezte ügyvédek kollégáit, barátait, ismerőseit; senki sem tudta. Végül elment Sőregi János dr-hoz, a Déri Múzeum igazgatójához, aki megfejtette az elhajlott kereszt titkát.

A megfejtés

— A szent korona — mondotta Sőregi János dr — a középkorban sérült meg. Az utolsó árpád-házi király, III. Endre halála után, 1301-ben Venczel cseh király, IV. Béla unokája koronázta meg magát. A koronát, mint a királyi hatalom jelképét, Venczel magával vitte Prágába a koronázási jelvényekkel együtt. Venczel később lemondott a magyar királyi címről Ottó

bajor herceg javára, akinek át is adta a koronát és a koronázási jelvényeket, mire Ottó elindult Magyarországra felé. Mivel a szent koronát nagyon féltették, egy fadóhoz zárták és társzekeren szállították Magyarországra. Amikor Bécsbe érkezett a királyi menet, nagy meglepetéssel vették észre, hogy a szent koronát rejtő fadóhoz eltűnt a társzekérről. Minden bizonytalansággal vártak a királyi parancsára azonnali fútorok szárai indultak visszafelé az uton, a korona felkutatására. A kis fadóhoz aztán szerencsére meg is találták Bécs és Hamburg között, Flschamet nevű község határában, a macsárban. Eríntetlen és sértetlen volt a hatalmas értékű korona, csupán a tetején levő arany kereszt görbült el az esés következtében. Miután pedig törés veszélye nélkül nem lehetett volna ki egyenesíteni az elhajlott keresztet, meghagyták úgy, görbén.

Most aztán a debreceni ügyvéd megkérte az elhajlott kereszt misztériumának megfejtését Ausztráliába. S egyúttal, ennek a cikknek nyomán, talán jelentkezik néhány különösen kisasszony, aki válaszol H. M. Watson úrnak.

(fűl.)

Titokzatos álomport szórt az udvarló az ajándékba vitt csokorra?

Néhány nappal ezelőtt feldúlt lelkű fiatal nő jelent meg a debreceni rendőrség központi ügyeletén. Izgatottan, akadozva mondotta el panaszát, amit a legnagyobb meglepetéssel hallgattak a detektívek.

A fiatal nő előadta, hogy már régóta udvarolt neki egy magasrangú debreceni tisztviselő. Néhány nappal ezelőtt a férfi meglátogatta és virágcsokrot vitt ajándékba.

A virágnak rendkívül kellemes illata volt, úgyhogy hosszú ideig szagolta. Egyszerre csak elbágyadt és elaludt.

Amikor néhány óra múlva felébredt, kétségbeesetten vette észre, hogy a férfi, akivel együtt volt a iakásban, visszaelt a helyzetével.

A leány feljelentése szerint a virágon minden bizonnyal altatópor volt és a férfi valószínűleg előre kiterve az egész históriát. A feljelentés alapján azonnal beidézték a kapitányságra a magasállású főtisztviselőt, aki a legnagyobb meglepetéssel értesült a gyanúsításról. Kijelentette, hogy

semmiféle fantasztikus bűncselekményt nem követett el és nem használt semmiféle álomport.

Az ügy iratait áttették a kir. ügyészségre, a vizsgálat pedig folyik tovább a hihetetlennek látszó ügyben.

SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAI áltánnel divatosok.

Az Apollóban
Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-kor
és hétfőn 5, 7 és 9 órákor.
utoljára
a páratlanul izgalmas, elegáns, miliőben játszódó bűnügyi film: a
Frakkos sátán
Törszerepben: Akim Tamyroff és Anna May Wong
Értékes kiegészítő filmek!

Fiatal bűnözők kerékpártolvaj bandáját fogta el a rendőrség

Az utóbbi időkben ismét nagyon elszaporodtak Debrecenben a kerékpártolvajok. A legforgalmasabb helyeken fényes nappal tüntek el a kerékpárok, de a tolvajokat egyetlen esetben sem sikerült tetten érni.

A rendőrség erélyes nyomozása most sikerrel járt. Elfogtak egy fiatalkorú fiút, akinél idegen ke-

rékpárt találtak és ezen a nyomón haladva, rövid idő alatt felfedezték a kerékpártolvajok bűnszövetkezetét. Összesen hat tagból áll a banda, többen közülük fiatalok, akiket a rossz társaság vitt a bűnbe.

De nemcsak kerékpárok iránt érdeklődtek, hanem a betörésektől sem riadtak vissza. Ez a banda

NIKOPÁLL szipkában

Minden dohánytözsében kapható! NIKOPÁLL hetétéllel dohányozzon,

1 elegán: baktól szipka és 5 betét ára 1-50 P mert az egészségre ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanta 1 betét, mely 40 cigarettára elég -16 P stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe

tört be a Vásárpénztár irodájába, ahonnan egy új irógépet vittek el. Eddig több mint 20 bűncselekményt ismertek be a banda tagjai, akik a rendőrség őrizetében vannak és hétfőn kerülnek át az ügyészségre.

ablakot. Füleltünk csak a deci mellett. Mintha székér zörgött volna. A vén csárdás meg a patkán pipázott. Egyszer csak kiáltás hallatszott, odakinn valahol: — Höl Messzecke lehetett, de hozta az idő. Nemsoká megint halljuk: — Jajajaj! — Na, koppasztják már — azt mondja az öreg Konec. Erre már a csárdás is megszólalt, de csak annyit mondott: — Látták azokat a begyepesedett apró dombokat ott az érparton? — Ilyen világ volt ez előtt.

Ilyen világ! A szél ércesen dudál, hogy hangulatot teremtsen Bukó bácsi elbeszélésehez. A felhők a Tisza felett megint összevergődtek s tanakodnak, ne oltás-e ki a láthatár szélén pislogó déliábot. A szót Balogh Imre veszi át. Leszúrja a vágóját és híreket közve-

— Láposi Béni hátuljába ma délután 11 óra 57 perkor beleeragadt két nádaly. — Vervesztésege közepes bec-

lés szerint egy fél deci savó. A nádalyok azonnal szörnyethaltak.

Az emberekből, mint a tavaszi vadvíz, tört elő a nevetés. Balogh Imre komoly ábrázattal folytatta:

— Más! Tragikus esetről vagyok kénytelen beszámolni. Nemes Laci ma reggel két uborkát kapott az intézőtől. Azonnal megcsinálta salátának és otthagya a konyhában, hogy majd ha kijön a vízből, szalonnával elfogyasztja. De amikor délután bemászott a konyhába, szörnyű látvány fogadta. A tányérban, a jó ecetes lében ott pislogott három nagy béka.

— Hús is került hozzá — kiabálnak. — Más! Vasárnap történt, hogy az egyik bajársunk átgyalogolt Csegére, hogy holmi apróságot vásároljon. Vett is két pakli dohányt és egy kötény almát. A korcsmát sem kerülte el, de a bort a szállítási könnyebbsége kedvéért a helyszínen megitta. Visszajött aztán a borször elhomályosította látását, egy zombokból felbukott, elterült és elcsúszott a földön. Az alma persze az esés következtében szertegurult. Barátunk estefelé ébredt fel, de az almáját nem találta sehol. Az arrafelé legelőző kecskék mind megették.

— Meee... meee... — visítanak kórusban a csendesen sunyító áldozat felé.

Nagy nevetés, kiabálás és ficánkoló jókedv. De ahogy a kedv forrása tisztult, úgy borult lassan-lassan az ég. A sötét kárpit megreccsen s kacskaringós villám ostromozza a tájat. Kövér cseppek hullnak s a tűzhely parazsa fájdalmasan sziszeg. A táborozás felbomlik. Konyhóinkba bújunk s onnét füleltünk az időre. Balogh Imre még kidugja báránypapák fejét az esőre s bekiállja a zimankóba: — Közvetlenségüket felsőbb rendeltet- re bizonytalan időre beszűntetjük!

Kállai Gyula.

Megszűnt iparok

Benyás Emil fehérnemű készítés, Somogyi Sándor fuvaros, özv. Gortva Péterné nőiszabó, Széll Géza és fia cég kőművesmester, ácsmester, építési vállalkozó.

Gyéknényvágók a hortobágyi halastónál

Szeles, didérgős reggelre ébredünk. A pusztá még álmosan terpeszkedik. A nádas zúg. A bekák kórusa a megfeszített éjszakai harsogástól berekedt és elszenderült. Konyhók körül a szél, mint egy óriáskigyó meg-megvonaglik és sziszeg. Keleten dúll arccal, kedvetlenül ébred fel a nap.

A nyugtalan éjszaka álmoképeit lerázzuk magunkról és négykézláb kimaszunk a gyékénykunyhókból. Körülbéli kétszázan maszunk ki a konyhók tüntel levegőjéből. Előzően azonban kinyújtjuk a bekákat, amelyek az éjszakai folyamán ontakat be hozzánk s ott virrasztottak hasunkon és kenyeres tarisznyánkon.

A mocsár fia

Mi, akik itt vagyunk, akik itt izgunk-mozgunk a hortobágyi halastó parján, mindannyian a mocsár gyermekei vagyunk. Valamikor, apáinkban és nagypapáinkban ott élünk a Sárrét vadvíz-éjszakaiban, pakások, halászok és udvarászok voltak, a mocsár emberi függőlései, akiknek testalkatát, gondolkodásmodját a víz, a lédere, a rétégés, a farkasüvítés s a vízmadar sikító hangja alakította ki. Ez a tábor, amely most itt sátorozik, a régi mocsár egy kései raja. Biharnagybajomból és Sárreudvariból jöttek, mindjárt a cséplés után, hogy a téli szövömunkához szükséges anyagot beszeressék. Négy-öt éve már, hogy itt laknak a gyékény-, káka-, nád-, sás-, szünyög- és pócatermő helyen. Négy-öt hete már, hogy naponta belemennek a hínáros híd-eg vízbe, hogy naponta megfőzzék a lebbenslevesét s hogy a kofjoltó tűz mellett estéknként elbeszélgetnek.

A fröstök: gémpaprikás

Ma reggel Bukó Bálint bácsi volt az ébredők pionírja. — Öreg ember korán kel — mondják a fiatalabbak, de Bukó bácsinak a koránkeléssel szerencséje is van. Nem lel ugyan aranyat, de ő az, aki a halórók vadászszakmáját megkaparilja. A tógazdaság ugyanis a halak védelmére fegyveres öröket állított. Ezek lövéldözik le a halpusztító gémekeket, szárcsákat és búvárokat. Egy vadmadárért ötven fillért kapnak, de a madaraknak csak a esőrért kell beszo- lóztatni, a madártegetet elfogyaszthatják ők maguk, vagy odaad- hatják a gyékényvágóknak.

Bukó bácsi ma reggeli szerzeménye egy gem és egy szárcsa. Fejedelmi anyag reggelire. Szalad is az öreg és hív, menjek és nézzem meg, mint készül a paprikás. Ilyet még biztosan nem láttam.

A koppasztással, helyesebben nyúzás- sal egy-kettőre elkészül. Bicskával fel- fejtli a gem nyakánál a bőrt, aztán tollstólt lecibálja róla. A gem bőréből kibújtatva felszik egy harmatos gyé- knyvesomón. Szemólintás alatti ha- sonló sorsa jut a szárcsa is. Zöld hát- tőr, piros húst lüktető, eleven csend- tel

A gyékényről darabokra szedelve bográcsba kerültek a madarak. Maga- ra csap a tűz, az abáló víz habosan forr. Egy másik üstben szalonna és hagyma pirul. A felszeletelt krumpli ebbe kerül. A tevékeny szél már cipeli is a felszálló finom illatot.

Ritkán esett ilyen jól a fröstök, mint ezen a morcos szeptemberi reg- gelen.

— Bárcsak minden reggel belerépül- ne egy szárcsa a fazekunkba — véle- kedik az egyik kenyeres.

— Jó lenne! — helyeselnek a töb- biek.

Kezdődik a munka

Tiszacsege felett kövér fellegek tábo- roznak. Esőre áll.

— Nincs mit félni! — vigasztal egy magyar — magához húzza a Tisza.

Valóban: 8 órára megerősödik a napsütés, az emberek levetik maguk- ról az éjszakai gonytát. Mert a gyé- knényvágók éjszakára nem levetiköznek, hanem felöltöznek. A hideg, a szü- nyögök és a bekák miatt. A bárány- borkucsmát posztókalappal cserélik ki, levetik a kabátot és nadrágot s nem hagynak magukon mást, mint a gyé- knényvágók sajátos öltözetét, az egybe- szabott ingnadrágot: a vászonkántót. Ez és a lábukra erősített bocskor védi meg őket a pócák támadásától.

Erdékes látvány, ahogy a vászonru- hába bújt magyarok felkészülnek a munkára. Gyékényvágót és kannát vesznek a kezükbe. Ez utóbbit azért, mert csak délután 3 óra felé jönnek ki a vízből s odáig bizony megszom- jaznak. De sokan vizet sem visznek, hisz van a tóban elég, csak le kell ha- jolni és „húzni” egy jót belőle. Ilyen vertezen és ilyen felszereléssel gá- zolnak bele a mocsárba és tűnnek el a karcos gyékény között. Sokszor kilo- méterekre bemennek, csakhogy szép, gazdag bokorra találjanak. Fényolcra már a legkésedelmezőbbeket is elnyeli a mocsár. A parton csak a pislogó tűz- helyek maradnak.

A betegek

Es még valakik! Akiket megszívott a víz, akikből a hetekig tartó iszapfürdő kiszedte az utolsó csepp erőt is, meg akiket maláriássá csipkedtek a szü- nyögök. Ezek itt fekszenek a parton, süttetik magukat az enyhe napsugár- ral. Egy tagbaszakadt fiatalember ha- láláspánton kucorog előttem s hossza- san sirja el a baját:

— Nehéz munka a miénk. Négy-öt héten keresztül a vízben lenni. De mit csináljunk, valahogy nekünk is csak élni kell. Az egyedüli vigasztaló, hogy a gyékényvágás az aratásnál is jöve- delmezőbb. Négyheteti munkával 200—250 kéve gyékényt vágunk, ami ha el- adásra kerül, ugyanannyi pengőt je- lent, de ha saját magunk dolgozzuk fel, még többet is.

— Maza mióta van itt? — Ötödik hete. Mi itt mindannyian

négy héttel ezelőtt jöttünk. Hogy vilá- gosan kimagyarázzam, mi úgy szok- tuk, hogy induláskor minden tíz em- ber fogad egy szekert. Szekérre rak- juk magunkat és élelmiszereinket: a kenyeret, sőt, szalonnát, krumplit, lebbenset s egy éjszakai dőcögés után megérkezünk a tóhoz. Aki valami ok miatt nem jöhet a csoporttal, az ren- desen gyalog teszi meg a 72 kilométe- res utat.

Féltizenegy. Közélműben egy fiatal- ember mászik ki a vízből. Szánalmas- san imbolyog s ledől a legközelebbi kunyhó mellé.

— Ez is beteg. Ezt is megszívta a víz. A betegségnek minden faja elő- fordul itt: malária, vérhas, influenza. A nagy betegségek az a szünyög és a rossz ivóvíz. A máshéten meg a pócák tettek egy embert betegé. Ugy meg- szívták, hogy haza kellett szállítani.

Ujra parton

Az egyik vágónak megérkezik a fe- lesége. Hazról jött, hogy élelemután- pótlást hozzon és segítsen az urának. Még csak 12 óra s az örömhírt vala- hogyan tudatni kell a férjfel. Az én maláriás betegem feláll, a tó felé for- dul, szája elé a tenyeréből tölcserít formál s néhányszor elrikoltja a férj nevére.

A hang végigsiklik a habokon, za- vartalanul rátalál a címzettre, de még így is másfél óra telik bele, míg az megjelenik a parton. Nem egyedül jön. Hozza a napi vágás eredményét, a tu- tajai kötözött huszonkét hónalj gyé- kényt. A partalúzásban a felesége se- git neki. Kitergetik, elevegenetik a parton, hadd száradjon.

Nemsokára jönnek a többiek is. Mint valami víziszörnyetegek, úgy bukkan- nak elő a hajlongó gyékény közül. Lueskosak, pocsolások, megfáradtak. A bográcsok alatt hamarosan megser- cen a gyufa. Nagy öröm ilyenkor a tűz! Főzi az élelt s melegíti az elázott tagokat. Mire kész a lebbens, a ruha is megszárad s nem kell levetni éjsza- kára sem.

A megzavart rádióelőadás

Az egy füst alatt elintézett ebéd és vacsora után összevörösödünk az egyik kunyhó előtt. Vagyunk vagy negyve- nen. Megindul a mese, az éicelődés és kötődés sikamlós folyója. Bukó bácsi földre szúrja a gyékényvágóját s mint- egy mikrofon előtt rádióelőadást tart. Öreg ember, nem csoda hát, ha a régi világot idézgeti. Azt mondja:

— Hanem ezelőtt a Sárrét tájké- n elűnhetett ám az ember. Kivált ha sok pénz volt nála. Jut eszembe, mikor gyermek koromban az öreg Konceal gyékény után jártunk. Egyszer veszett éjszaka jött ránk, a villa megállt volna a sötétben, az eső meg vágott. A csár- da ajtaját alig tudtuk benyomni, úgy neki fektűt a nagy marha szél. Ej, de cudar egy idő volt! Rázta, verte az

Huszonötmillió ember bridgel a világon

Bridgező királyok — Mi lett a világhírű osztrák játékosokkal? — A gavallér Culbertson segítette pozícióhoz Walter Herbert bécsi karmestert, a tavalyi világbajnokot, aki őt Budapesten legyőzte — Országok, ahol játszanak és országok, ahol nem játszanak

Trencséntelep, 1938. szept. elején. A Népszövetség genfi palotájában nem ülnek a zöld asztalok mellett olyan komoly ábrázattal a világ sorsát intéző diplomaták és politikusok, mint a bridzs elismert és képzelt sztárjai a különböző versenyeken. Őszintén szólva: nekem nem imponálnak és nem is szeretem őket. Magam is bridzselek, de nekem a bridzs szórakozás, időöltés, pár kellemes félóra a munka után és nem tudomány. Valamikor, amikor a sakksportok még erősen divatban voltak és a lapok hasábjait írták egy-egy húzásról, ültek a sakk világbajno-

Figyelem! Csáky Imre

kai a hatvanégy kockás sakklábla mellett, úgy ahogyan most nemzetközi fürdőhelyeken a bridzsmérkőzéseken a bajnokokat ülni látjuk. Kibicek serege veszi körül őket és egy-egy kiját-szást, vagy impaszt órákon keresztül tárgyalnak meg. Ilyenkor nekem mindig eszembe jut az az ötletes tábla, amely valamikor a pesti Fészek Club játékszobájában lógott és azt mondta: *gyászbeszédek mellőzését kérik.*

Akárhogy van is a dolog, bizonyos, hogy ma bridzsmánia dühöng a világon.

A háború után táncőrület volt. Ma a táncszerepét átvette a bridzs. Ma: sokkal több ember él bridzsből, mint amennyinek az inflációs időben a tánc adott kenyeret. Akkor: cintézerek csináltak karriereket, mostanában: a bridzszárók jövedelme fantasztikus.

Culbertson még mindig milliókat keres. Dollárokból.

Komoly kiadványok kiadásában vaskos könyvek jelentek meg a bridzsről és a példányszámuk vetekszik a legdivatosabb regények példányszámával.

En nem olvastam el közülük egyet sem, de ez nem jelent semmit.

Az egész világ bridgel

Elevenzemű fiatalember járkal napok óta, hóna alatt aktatáskával itt Trencséntelepen. *Witman* Edgár doktor, az *Europäische Bridge Revue* szerkesztője. Büszkén mondja, hogy lapja egy nívón van a *Manning-Forster* kiadásában Londonban megjelenő *Bridge Magazin*-nal. Mindkettő hivatalos organuma a nemzetközi Bridge Ligának — angol neve a szervezetnek: *International Bridge League* — és a Ligának Európában tizenhat fiókja van. Megtudom tőle azt is, hogy az európai divízióhoz tartozik Egyiptom is, ahol több száz ezer ember bridzsel. *Mohamed* pasa, Kairó helytartója elnöke az egyiptomi bridzszövetségnek. Maga Faruk király is szívenvedélyesen játszik.

De bridzsel az egész világ. *Witman* doktor azért van most itt, mert előkészíti a trencséntelepi nemzetközi bridzsvetélyt, amelyet jövő héten, szeptember tizenhatodikától tizennyolcadikáig tartanak meg. Büszkén újságolja, hogy Budapestről két team jön el ide: a DSC és az MTK és részt vesznek a trencséntelepi versenyen azok a játékosok is, akik Oslóban megnyerték a világbajnokságot. Eljön erre a nemzetközi mérkőzésre az olasz csapat is és az olaszok Trencséntelepen először szerepelnek a szövetségük megalakulása óta.

Max Schmelting menedzsere nem be-

szél olyan büszkén a boxolás világbajnokáról, mint *Witman* doktor az ő csapatairól.

Leülök vele a Grand Hotel egyik asztalához és elbeszélgetünk.

Sok érdekes dolgot tudok meg tőle. Az egész világ bridzsel.

Nincsen Európának szuverénje, akinek ne lenne meg a maga mindennapi bridzspartija.

Legjobban boldogult Sándor jugoszláv király bridzsel.

A windsori herceg sok ötletes partiját jegyezték fel partnerei.

Culbertson komoly adatok alapján állítja — mondja *Witman* doktor nekem, hogy

a világon huszonötmillió ember bridzsel Ezek közül majdnem húszmillió Amerikában játszik. Európára nem jut, csak négymil-

Szövet és bélésáru kereskedését

lió, mert egymillió megosztik a többi három világrészén.

Egész sereg bridzsujtság jelenik meg szerte a világon. Közöttük nevezetesen: a londoni *Bridge Magazin*, az oszlovi *Norsk Bridge Magazin*, az amsterdami igen hosszú nevű bridzsujtság, a brüsszeli, párisi és milánói bridzslapok. Neveket hallok, a szerkesztő urak neveit: *Manning Forster*, *Ehrling Wagle*, *W. Condsmit*, *van Bekker*, *Belanger*, *Baroni*, a német *Graf von Dona*: valamennyien szakértői a bridzs tudományának.

Es megtudom, hogy általában *Európa északi országaiban és Amerikában valóságos dühöng a bridzs*, Közép-európában már mérsékeltbben játszanak, a Balkánt és a Keletet viszont egyáltalán nem érdekli a bridzs tudomány, amely Angliában existenciáik ezreinek jelent nyugodt biztos életet és vagyonserzést. A Balkán és a Kelet úgy látszik, másként szórakozik.

Culbertson, a gavallér ellenfél

Mindaddig, amíg Ausztria nem csatlakozott a német birodalomhoz, az osztrák játékosok vezettek.

A tavalyi budapesti világbajnokságon ők győztek.

Az idén, júliusban az Oslóban megtartott Európa-mérkőzésen az osztrák csapat az utolsó előtti — a tizenegyedik helyre — jutott.

Az idén nem képviselték már Ausztria, illetve Németország színeit azok, akik tavaly megnyerték a világbajnokságot. Közülük csak egy játszott: *Karl Schneider*, azonban ma már ő is Londonban van.

A világbajnok osztrák csapatnak dr. *Paul Stern* ügyvéd volt a kapitánya és tagjai: *Hans Jellinek*, *Karl Schneider*,

Az írógép kereskedők és írógép műszerészek

tisztelettel értesítik nb. üzletfeleiket, hogy üzleteiket és műhelyeiket továbbra is

minden szombaton d. u. 2 órákor zárják

Borg Írógép Vállalat
Huray Ferenc
Markovits Sándor
Tótkés Lajos

Walter Herbert és dr. *Eduard Frischauer*. Mi van velük?

Ezt meséli nekem doktor *Witman*:

— *Stern* doktor ügyvéd volt Bécsben. Remek írója volt a *Schottenring*. Az Anschluss idején betegen feküdt a Child-spítalban. Betegen sikerült eljutnia Meránba és innen Londonba. Angol barátai felkarolták és hamarosan megjelent két könyve: a *The Stern-Austrian System* a G. Har-rap Verlag-nál, a *Beating the Culbertson* — hogyan győztük le Culbertson-t — a híres F. Werner Laurie kiadóvállalatnál. *Stern* doktor, aki megszervezője volt az osztrák bridzs-szövetségnek, ma Anglia legfelkaroltabb trénerre. Jelenleg *Beasley* ezredessel együtt újabb könyvet ír. *Hans Jellinek* egy darabig védőőrizetben volt, aztán engedélyt kapott, hogy az európai mérkőzésre Oslóba utazzék. Most is ott van: egy norvég gyáros vendége és úgy halljuk, hogy sikerül neki Norvégiába — ahol nagy játék folyik — existenciát teremteni. *Karl Schneider*nek, a

megnyitotta Kossuth u. 6 alatt.

Belváros szívében volt szalonja Bécsben, ő — akinek csupán kicsiny szépségflastromja van a mai fajelmélet értelemben — még játszott Oslóban az ideai osztrák csapatban, de innen nem ment haza, hanem Londonba utazott és ott *Paul Stern* vette gondozásába. *Frischauer* doktor Svájcban él. Mit csinál? Játszik. Ebből is meg lehet élni.

Legérdekesebb a *Walter Herbert* karrierje.

Ez a Walter Herbert muzsikusi. *Karmester volt a Volksoperánál*. *Egész sereg darabot komponált*. A nevét azonban nem dalaiból ismerte a világ, hanem az úgynevezett két treff konvencióról, amelynek tulajdonképpen *Herbert-konvenció a neve*.

Ez a Walter Herbert külön szisztémát alapított és e szisztéma alapján verték meg tavaly az osztrákot a budapesti világbajnokságon *Culbertson*ot. *Walter Herbert*, aki Bayreuthben dirigált, Amerikába ment ki. Nem volt kedve hazatérni. *Culbertson* segítette őt ahhoz, hogy tudásának és tehetségének megfelelő szerződéshez jusson — zenei téren. Ma az egyik legnagyobb newyorki operában dirigál és semmi hír se érkezik felőle olyan irányban, hogy a bridzs terén is szerepet vállalt volna.

A híres bécsi klubok: a *Wiener Bridge Club* a Grand Hotelben — *Jellinek* és *Schneider* játszottak itt tizshillinges partikat külföldi mecenásokkal. — a *Stadt Club* a *Caffée de l'Europe*-ban, az *Allrand Club*, az *Allsergrund Club* feloszlottak, helyettük dr. *Foregger* vezetése alatt a *Wiener Bridge Liga* működik. Bécs mai bridge

sztárjai: dr. *Kaltenacker*, *Meisel*, von *Blühdorn*, dr. *Haberdtz*, aki megalapította a *Margaretner Bridge Rundet*. A híres bécsi asszony-team is felasz-lott.

De azért az új bécsi együttesek már résztvesznek nemzetközi mérkőzéseken és jövőre védői lesznek a világbajnokságnak.

Az olaszok az idén elsőnek jelennek meg nemzetközi mérkőzéseken. eddig a bridge Itáliát nem hódította meg. Ma azonban már ott is sokat játszanak és az olaszok tudnak is.

Debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala.
1613—32. és 33—1938.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉMÉNY

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala 1938. évi november hó 1-től 1939. évi október hó 31-ig szükséges

tej, fűszer- és gyarmatárúk, só, cukor, ásványvizetek, konzervek és száraz főzelékek

szállítására folyó évi szeptember hó 26-án d. e. 10 órákor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános versenytárgyalást tart.

Bánatpénz 2 százalék.
A versenytárgyalásra vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1938. szeptember 2.

Egyetemi Gazdasági Hivatal.

Dús választékkal és olcsó árral vezet.
Telefon 29-42.

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉMÉNY

A debreceni református egyházi ár-vák részére szállítandó kb. 140 pár cipő, 80 darab fiú és 64 darab leányruha készítésére vonatkozólag a zárt írásbeli ajánlatok 1938. szeptember 21-én déli 12 óráig adandók be az egyházi hivatalba (Kálvintér 17.). A részletes feltételek megtekinthetők, a hivatalos órák alatt ugyanott.

GYÁSZROVAT

Kiss P. Károly nyug. esendőr tisztihelyettes 62 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt fél 12 órákor lesz köztemetői II. A sz. ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Csonka u. 18. Pusztaí temetkezési intézet.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, azolid áruk.

Exhumál, szállít, temet.

A Tiszántul...
Egyes szám...
BUDAPEST...
11.15: Evar...
12.20: Poz...
12.30: Buda...
kar. Vezér...

fi át...
átm...
firul...
ási V...
GYA...
B

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kossuth«, Piac u. 26. »Isteni gondviselés, Petőfi tér és Teleki uca sarak.« »Czokonai«, Mester uca 43. »Árpád fejedelem«, Csapókert, Jánosy uca 44.

RÁDIÓMŰSOR:

SZEPTEMBER 18.

BUDAPEST I. 9: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. — 9.45: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Polgár Tibor.

Szünetben kb. 13: „Vessünk gátat kiejtésünk romlásának.“ Kodály Zoltán előadása.
14: Hanglemek.

15: „Beszélgetés egy aranykalaszos gazdával.“ Vadnai József m. kir. gazdasági tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.)

15.45: Horváth Dudás József cigányzenekara muzsikál.

16.50: A magyar—cseh válogatott labdarugómérkőzés II. félidejének közvetítése Prágából. Beszélő Pluhár István.

17.50: MEFHOSz jazzzenekar.

18.30: „Nyitra, Zoborhegy és Szent István.“ Szunyogh Ferenc előadása. (Közművelődési előadássorozat.)

19: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

20: Sportközlemények.

20.10: „A régi szerető.“ Népszínmű 3 felvonásban. Irta Géczy István.

22: Hírek, időjárásjelentés.

22.20: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Selegi Artúr.

23.30: Hanglemek.

6.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.20: Illiczky László szalonzenekara.

15: Hanglemek.

16.55: Horváth Dudás József és cigányzenekara.

17.15: Vándorné Szathmáry Aranka énekl zongorakísérettel.

19: MEFHOSz jazzzenekar.

19.05: „A tudomány műhelyéből.“ — (Felolvasás.)

20.10: Hírek, löversenyeredmények.

20.30: Hanglemek.

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az Ernyő szalonban vehet. Javítás, áthuzás Piac-utca 77. Linoleummal szemben

SZEPTEMBER 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemek. — 1. Fiala

Kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Léleknemesítő olvasmányok a multban. (Felolvasás.)

10.45: „Ahol Kossuth Lajos született.“ Irta Zemann Zoltán. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Forray Miklós kamarakórusa.

12.45: Hírek.

13: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.

Közben 13.20: Pontos időjelzés, idő-

Háztartási cikkek, kályhák

legolcsóbban

Bészler Lajosnál

Piac uca 17.

járás- és vízállásjelentés.

14.35: Hírek.

14.50: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Rádió diákképzője: »II. Andrásh király.« Ferdinándy Mihály előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A gümökör megelőzése.“ — Irta

dr. Horváth László. (Felolvasás.)

17.30: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

18.15: „Mezőgazdasági kisüzem és nagyüzem.“ Kerék Mihály előadása.

18.45: Puky Margit zongorázik.

19.15: Hírek szlovák nyelven.

19.20: „Őszi versek.“ — előadja Simonffy Margit.

19.40: Hanglemek. — Táncszámok és jazzdalok.

20.35: Hírek.

21: Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.

22.05: Időjárásjelentés.

Majd: Szalonötös.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Britannia szállóból. Vörös Elek és cigányzenekara muzsikál.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.20: Lovászi Ferenc és cigányzenekara.

18.45: Német nyelvoktatás.

20: Hírek.

20.20: „Hangok a konzervdobozban.“ Irta Brachfeld Olivér.

20.40: Tánclemek.

— 15 napos betiltás után, szeptember 20-án, kedden, a szokott időben újból megjelenik AZ EST.

— Eljegyzés. Szilágyi Anna és Klein József jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Férfi átmeneti kabátok,
Női átmeneti kabátok,
Női ruhák,
Férfi ruhák, bőrkabátok.
Óriási választékban!
Takarékosság bevásárló helye.
MAGYAR RUHAIPAR
Bika szálló.

Hangszer, gramafonáru

szükségletét kizárólag szaküzletben szerezzé be. Batthyányi u. 22. Takarékos-ságra is.

x Stern E. villany- és rádiószerele, javítás. Hatvan u. 20.

— Esküvő. Schön Ilonka és Heller Jenő meghívják jó ismerőseiket ma délután 3 órakor Klein étteremben tartandó esküvőjükre.

x Bundát készít, legszebben alakult kalászgárda vigalmi bizottsága október 1-én szüreti tancmúltságot tart, akik meghívót igényelnek, a Kör helyiségében jelentkezzenek. (:)

x Tankönyvek használtan, legújabb kiadás, legolcsóbban beszerezhető: Kultúra Antikvárium, szent Anna uca 3.

— Az Egyetem és Főiskolát Végzett Nők Debreceni Csoportja szeptember 20-án délután 6 órakor összejövetelt tart. (o)

x Fájós beteg lábakra a legkényelmesebb cipőket Szilágyi készíti. Csapó uca 41.

x Díjtalan angol, francia, lengyel, német, orosz, román nyelvtanfolyamok és olvasó rajztanfolyam kezdődnek október elsején az Egyetem Népszerű Főiskoláján. Telefon: 25-00 szám.

x Gyermekruha szalonomat kibővítettem nődivat szalonnal. — Elsőrangú munka, szolid árak. — Martin Aljice, Hatvan uca 11.

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédők, kombinált szobák szönyegek, modern konyhák, iroda bútorok, Széchenyi u. 6.

— A Piac ucai kistemplomi egyházközség vezetősége kéri, hogy azok a 10-14 éves leányok, akik az egyházközség kisleánykörti óráin résztvenni óhajtanak, ma, vasárnap délután 2-4 óra között jelenjenek meg a Miklós u. 12. sz. alatti ref. iskolában. Ugyanott összejövettel tart délután 5 órától kezdve a nagyobb leányok köre is, ahová szintén szívesen látják az új jelentkezőket is.

x Teszler Ila Csapó uca 7. alól kalapüzletét áthelyezte Piac uca 9. alá.

— A női jazz zenekar nagy sikere az Edén vendéglőben. A Petőfi téri Edén vendéglő áldozatkész tulajdonosa érdekes nyitással kedveskedett vendégeinek. Női jazz zenekart szerződött, amely rövid idő alatt máris nagy népszerűségre tett szert és estéről estére a legjobb közönség tölti meg a helyiséget. A zenekar primása Horváth János, az Ostende kávéház volt karmestere, aki a legkiválóbb hegedűsök közül való. Kóváry Rózi tangóharmonikán játszik művészi készséggel. Róza Lya erőteljes szép csengésű szopránján éneklő a legújabb slágereket, míg zongorán Horth Hella játszik kitűnően. A pompásan összehangolt zenekar műsora állandóan friss és változatos. Az Edén megbízható kiszolgálása, szolid árai és kintünős bora, konyhája teszik fővárosi hírnévűvé ezt a kedvelt szórakozóhelyet.

x A tudóbajt elkerülheti, aki a régi padlóra színes Plasztit bézagmentes burkolatot készített Lukács Vilmos és Testvére céggel. Kérjen telefonon árajánlatot.

A járásbiróság előtt

Emberek a járásbiróság előtt; apró életek, kicsike problémák, amik úgy megnőnek néha ott a bíróságon, hogy eltakarják az eget. Kis panaszok, nagy panaszok, sérelmek, bántások, kis ütések, nagy ütések, lyukas bögrék perelése. A négy büntetőbíró: dr. Bónyi Bertalan, dr. Janka Dezső, dr. Gyöngyössi József és dr. Szerdahelyi Ernő, négy pszichológus, akik hihetetlenül nagy és mély emberismerettel próbálnak minden egyes kis esetben rájönni a titokra: vajjon mi vezeti és hajítja ezeket az embereket, hogy munkájukat félredobva, félnapig is képesek ott rostokolni a járásbiróság folyosóján és egy fületlen kanocsőrt, vagy egy csúnya szóért megennék egymást.

A nyugta

Legtöbbször a szerelmesek foglalkoztatják a járásbiróságot. Valahol, valamelyik szőnyári estén összetalálkozik a vádlott és a viszontvádlott, (a fiú és a lány): sóhajok, holdbámolás, — „örökök csak a Tied!”

Amiből aztán házassági ígéret megszegése lesz. Esetleg pedig — az ajándékoktól függően — csalás és becsületesítés és rágalmazás és — ki gondolta volna akkor — könnyű, vagy súlyos testisértés.

A bíróság előtt természetesen mindketten ügyvéddel vannak felszerelve, akik előtt ott felszéknek kitérgetve az ellenfél szerelmes leveleit. Néha préselt virágok is bevannak csatoiva a bizonyítékokhoz.

— Öt évig udvarolt — mondja a leány, lekötött, elriasztott mellem mindenkit, házasságot ígért, aztán otthagytott!

— Mert kiismertem — válaszol a fiú.

— És ehhez öt év kellett magának? — kérdi a bíró.

— A nőket száz év alatt sem lehet tökéletesen kiismerni — mondja a fiú —, de néha elég hozzá egyetlen pere is.

— És elmondja annak a nagy, egyetlen perének a történetét. — Hogy esőnakáztak és amikor ő véletlenül felborította a csónakot, a kihalászott szerelmes kislány esúnyán káromkodni kezdett, őt lehílyezte és hisztériás jeleneteket rögtönözve bögött. Hogy milyen szerencsétlen ő, amiért egy ilyen állathoz kénytelen menni.

Márpedig ő nem akarja, hogy a kislány szerencsétlen legyen: válasszon magának másik állatot.

— Választottam is — mondja büszkén a kislány. — Odakinn vár a folyosón... Nem is maga kell énnekem, hanem az a háromszáz pengő, amit kiesalt tőlem!

A háromszáz pengőt erélyesen tagadja a fiú. Kijelenti, hogy a kislány nagyon téved, őt nem lehet megzsarolni: csak kétszáz pengőt kapott, azt is visszafizette, egy fillérig.

Olvasta

a TIKÁV tudósításait?

A reklámszövegek legtöbbje a Tiszántuli Független Ujságban voltak. Irasson Ön is. Üzletét fellendítjük.

De nyugták nincsenek, sem az adásról, sem a kapásról, sem a visszaadásról. »Akkor« még nem tudták, hogy az anyakönyvvezető helyett a bíróság elé kerülnek.

— Ha tudtam volna, nyugtát kértem volna — mondja a fiú.

— Ha tudtam volna, nem adtam volna egy vasat sem — mondja a kislány.

De az ember, ugy-e, sohasem tudhatja.

Bosszúálló szerelmeseik

Ilyenek is gyakran kerülnek a járásbiró elé. A szerelmes ifjú legtöbb esetben névtelen, pszichológó leveleket zúdit szerelme tárgyára. Ha azonban a leveleknek nincs meg a kellő hatásuk, fogja magát és egyszerűen bevág a kislány alakján egy féltéglát. Helyettem kis téglá, tégy vallomást...

De sokkal veszedelmesebbek a bosszúálló szerelmes nők. Ezek leginkább vitrióllal dolgoznak, de sokan megelégszenek azzal is, hogy a szerencsés vetélytársnőnek kompromitáló szövegű, nyílt levelet küldenek. Természetesen névtelenül.

Egy fiatalleány nemrégiben került a járásbiróság elé, ilyen névtelen küldemények miatt. Megdöbbenően trágár adomákat és verseket írt a kislány a vetélytársnőről, aki megmutatta a nyílt leveleket a Múnak is. A fiú pedig felismerte a kislány írását.

Három versért összesen huszonegy napi fogházat kapott a bosszúálló szende. Versenkint egy hetet. A fogházban most aztán újra írhat: legalább hetenkint egy verset.

Kaszászvezérek és a „Táltos”

Állandó alakja a járásbiróságnak a két debreceni kaszásvezér. Legtöbbször védekezésért kerülnek a bíróság elé, ahol a két tagbaszakadt vezér el szokta panasolni, hogy gyanútlanul mentek az uccán, amikor szembejött velük egy krakéler talmudista, vipera nyakkal és őket meglámdta. Ők aztán védekezni kezdtek: megfogták a krakéler, leteperték, összerugdosták, meghengergették. — A védekezés pedig ugyebár nem bűn!

De gyakran megfordul a járásbiróságon a »Táltos« is. Nagy, nyakrafótt hajjal, villogó szemmel jelenik meg és mindenáron fel akar olvasni a bírónak az »aranykönyvből«. Dörgő hangon jelenti be, hogy a világ vége közeleg, mert az emberiség lealjasodott és nem él az aranykönyv parancsolatai szerint.

A »Táltos« egyébként legtöbbször csalással van vádolva.

A zugírások

Szomorú vendégei a vádlottak padjának a zugírások. Elzúlott ügyvédek, félbemaradt jogászok, szerencsétlen tengő-lengők, akik abból élnek, hogy a szegényembereknek húsz filléért kérvényeket gyártanak. Kopottak és esetlenül tagadják a zugírászat vádját.

Legtöbbször figyeltetja jogi tudását: paragrafusokat köpködnek, kívülről idéznek hosszú sorokat a törvénykönyvből, jelezve, hogy mégsem olyan utolsó emberek és valami közük mégis csak van a joghoz. És van valami kis joguk a jogból élni.

A bíró látja és megérti ezeknek az elesetteknek boldogtalan apró életét és megkönyörül rajtuk. Bizonyíték hiányában felmenti őket.

De ők fellebbeznek. Hogy ők a legkisebb gyanú árnyékát sem hajlandók eltűnni a becsületükön és nem bizonyíték hiányában, hanem büncselekmény hiányában kéri felmentésüket.

Tulajdonképpen azonban nem a »gyanú árnyék« miatt fellebbeznek. Hanem, mert így szabadon, a zugírászat vádjá nélkül szerkeszthetnek fellebbezéseket, írhatnak paragrafusokat, idézhetnek és dörghetnek.

(fűl.)

— Dr Magyar Éva külföldi újtárról hazaérkezett. A nyelvtörök adását október 1-én megkezdte. Telefon 25-94.

x A Poel Cedek Egylet imaházában imaszékjegyek kaphatók délután 5-6 óráig. Előjög érvényesíthető f. hó 18-ig.

— Meghívó! A debreceni dohány kisarudák tulajdonosai 1938 szeptember hó 18-án délután 3 órai kezdettel gyűlést tartanak az Angol királynő zöld termében.

SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAI borkabátjai utólrhetetlenek.

— A Déri Múzeum ma, vasárnap 9-11 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazar Dezső u. 2. sz. iskola-épületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi köznevelődési könyvtár egész nap zárva.

x A Bikurholim Egylet főünnepi istentiszteletére imaszék kaphatók Spitzer Hermann könyvnyomdájában. Halköz 4. és Kohn Sámuelnél (tépőde), Pásti u. 1.

x Bútorzsükségletét legelőnyösebben nagy választékban olcsón Budapesti Bútorarnokban szerzedheti be. Royal-épület, Hunyadi u. 2.

x Garai tánciskolájában (Margitfalva) szeptember 21-én új táncanfolyam kezdődik. Csütörtök, vasárnap össztánc.

x Kóváry szücsmeister Kálvintér 19. Déri sarok. Kész és feidőgőzöltlen szőrméket alakít, javít.

x Pollák Endre ékszerészmeister üzletét Piac uca 8. kereskedelmi iskola alatt megnyitotta.

— Tanulmányutamból rengetek újdonsággal hazaérkeztem, Kiss Böske Svetits, Piac u. 43.

SZÉKELY, GYÓRI ÉS MORVAI divatruhái tartósak.

— Felhívás! A Rokkant Egylet minden tagját értesítjük, akik károsultak, azokat is, akik félbeesettek lettek átutalva, akik félbehagyták a befizetést, akik már kaptak nyugdíjat, de már nem kapnak, hogy vasárnap, folyó hó 18-án délelőtt fél 11 órára a Royal termében, Hunyadi u. 2. sz. alatt jelenjenek meg és a könyvet is hozzák magukkal. Tisztelettel a vezetéséig.

x Kész bundák, alakításokat, javításokat olcsón vállal Altman szücsmeister, Miklós u. 2. szám.

— Felmentette az ötöstanács a kormányzóértés vádjá alól. Balogh István hajdunánási gazdálkodó ellen sértő kifejezései miatt kormányzóértés és állam és társadalmi rend felforgatására irányuló vétség címen eljárás indult. Balogh tagadta a vádat, de két tanu ellene vallott. A bíróság azonban nem fogadta el a tanu vallomását, mivel mindketten haragos viszonyban voltak a gazdálkodóval és ennek alapján az ötöstanács Balogh Istvánt felmentette a vád alól.

x Használt kályhák, olvasó tűzhelyek, edények Bészler és Dávid vaskereskedésében, Kossuth-szobor mellett.

Uj ha...
Nem voltam Magyarországon debreceni királynéke pontot le...
amelyek...
A Tuzok után keletkezett...
elcséje volt a...
len Ujság...
Ujtána meg nem...
is ígérték. Hón...
tem azzal a tud...
nére lopásnál...
vód emelkedik...
tisztában volt...
a vád a főre...
onlik, ha előke...
gaztaltak is az...
zok» olyan b...
írás, amelyért...
embernek büs...
a felelőséget...
serített ennek...
idegen bűnök...
vált vizsgál...
héttel »A Tuzok...
után Magyar...
minisztere mon...
beszédében min...
Tuzok-ban a...
szociális gond...
haderejének...
hizelkedhetem...
mezték. Hiába...
és újra Zrínyi...
amik minden...
haló örök vigas...
hizelkedhetem...
néked, hogy ha...
csérjelek, mert...
mondja: En ne...
boldognak mond...
nak meg léged...
radt a békélt...
mert kell nekem...
kimondásért il...
nem.

Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...
Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Maga az ügy...
bős Gyula óta...
nők is megall...
utóbbi két évt...
gyarság nagy...
leromlás mutat...
ság szaporodása...
kenő, továbbá...
rétegek, főleg...
szal és gyengén...
Mert, ha fel is...
megbecsülése...
alól, ha felment...
— politikailag...
igen tisztelt el...
politikai tárgyi...
nak vétségben...
ugyanis a meg...
hogy bíróltan...

Uj hadakat választja az Ur...

Irta: THURY LEVENTE

Nem voltam Debrecenben, sőt Magyarországon sem, amikor a debreceni királyi ügyészség elnöke pontot tett a viharok után, amelyek a "Tuzok" című cikkem után keletkeztek. Ezeknek csupán a Tiszántúli Független Ujság nyolcnapos betiltása. Utána még nemzetgyalázási pert is ígértek. Hónapokig jártam-keltem azzal a tudattal, hogy a reám nézve lopásnál is szegényletesebb vád emelkedik ellenem. És ha tisztában voltam is azzal, hogy ez a vád a törvényszék előtt összeomlik, ha előkelő politikusok vigasztaltak is azzal, hogy a "Tuzok" olyan becsületes magyar írás, amelyért minden jó magyar embernek büszkén kell vállalnia a felelősséget, engem mégis elkerített ennek a letkeműl annyira idegen bűnnek a vádjá. Hiába volt vizsgálódásomra, hogy egy héttel a "Tuzok" miatti betiltás után Magyarországon honvédelmi miniszter mondotta el programbezdében mindazokat, amik a "Tuzok"-ban a magyar népi erő szociális gondozása és a nemzet haderejének emelkedése, vagy csökkenése közötti viszonyt jellemezték. Hiába olvastam el újra és újra Zrinyi hadhatatlan sorait, amik minden magyarságot prédikáló örök vizsgálódása: "En nem hiszelkedhetem edes nemzetem tenéked, hogy hazugsággal dicserjelek, mert, mint a próféta mondja: En népem, akik tégedet boldognak mondának, azok csalnak meg tégedet! Bennem maradt a békéltetés felánkjá, hogy mért kell nekem magyar igazság kimondásáért ily vádat szenvednem.

A múlt hétfőn Fiume szépségei között keresem nemzeti dicsőségünk nyomait, éppen azon gondolkodom, hogy abban a cikkben csak egy volt, ami hiba volt s a honvédelmi miniszter programjában is, amely szociális gondozást sürgetett, hogy a magyar nemzet védejejt fokozhassuk, ugyanaz volt a hiba: hamarabb, sok évvel előtől kellett volna ezeket profétai kitartással hirdetni. — Mert, mint a "Tuzok"-ban megírtam, csakugyan bekövetkezni látszik — csak hogy hamarabb — az az idő, amikor a mi nemzetünknek történelmi próbatétele elé kell állania. A cseh elnyomás olyan viharokat gerjeszt elnyomott véreink fölött, hogy multhatatlan önvédelmünk mindenáron való tökéletesítése. Az önkény, amely vesztét érzi, annál dühösebb lesz, a politikai merénylet, amely a szovjet haderejének akar útát nyitni Európába, annyira elvetemedett, hogy nemzeti önvédelmünk kényszerít nem a jövőben messze, hanem csaknem a jelen napjaiban szükséges.

Az amíg a viharral teljes politikai helyzetben gondolkodom, amíg az Adria parján tüdőklő, magyar erőtlő alapított s felgazdagított Fiumét szemléltem, a laurani hájjal utánam küldték a Tiszántúli Független Ujság vasárnapj számát, amelyben felment az ügyesség a szegényletes vád alól. Hogyne esett volna jól hát, hogy a vád után egyszerre azt olvastam, hogy nem véttem nemzetem megbecsülése ellen, olyan bírálatot gyakoroltam csak az elmúlt húsz év

magyar kormányainak működése felett, amire minden magyar embernek joga van. Ugyanez a lap adta hírül nekem azt is, hogy Fėja Gézát is felmentették az ellene emelt vádak alól. A Fėja ítélet és az én ügyemben hozott megszüntető ügyészi végzés egyformán a feletl nyugtatott meg — amiben hittem is — hogy a magyar igazságügyi hatóságok elfogulatlansága, sőt jóakarata a magyar nép szociális gondozásának sürgetése szempontjából immár elvitathatatlannak látszik. Öszintén elmondom ezt az örömet, ne lássék tehát tisztellelenségnek, hogyha mégis néhány szót fűznék a debreceni királyi ügyészség igen tisztelt elnökének ügyemben hozott végzéséhez.

Mert, ha fel is mentett a nemzet megbecsülése elleni vétés vádjá alól, ha felmentett is bünyűileg — politikailag elmarasztalt az igen tisztelt elnök úr. És pedig a politikai tárgyilagosság hiányának vétségében. — Azt mondja ugyanis a megszüntető végzés, hogy bírálatom, amellyel az elmúlt húsz év magyar kormányainak működését illetem, igaztalan. Mit mond ez az igaztalan bírálat? Kimondja, hogy hiába hirdette a kormányok sora 1920 óta nemzeti jelszavakat: nem gondoztuk úgy a lefolyt tizenhét éven át a magyar népet, amint kellett volna.

Maga az ügyészi végzés, de Gömbös Gyula óta minden miniszterelnök is megállapította, hogy az utóbbi két évtized során a magyarság nagy tömegei nagy testi leromlást mutatnak és a magyarság szaporodása általánosan csökkenő, továbbá, hogy a falusi népesség, főleg a Tiszántúlon, rossz és gyengén táplálkoznak, sokat éheznek és a nemzet középső-tálya sem bír azzal a testi és lelki készséggel, mint a múltban. Nos, hát: a felelősséget ezekért az aggasztó jelenségekért a történelem ítélőszéke előtt egyetlen elműlt magyar kormány sem hárihatja el magától.

Ugyancsak három miniszterelnöktől hallottuk már azt, hogy a szociális reformokat túlsokáig halogattuk, így ezek most, mint mulasztathatlan problémák, tömegesen szakadtak a nyakunkba. Pedig minden iskolásgyermek tanulta és a Nemzeti Hírszékgy szelleméből kiérte, hogy ez alatt az idő alatt — Zrinyi szavai szerint — az lett volna a kötelességünk, hogy mindnyájan egy szívrrel-lelekkel segítségül híván Isten szent nevét, körmös kézzel nyúljunk a magunk dogához, járadjunk, vigyázzunk és tusakodjunk a mi életünkért, mert csak a járadhatatlan szorgalmatosság, az unalom nélkül való vigyázás, a kész gyorsaság és a gyors készség szokta annak a drága fának gyümölcsét elérni, kit az emberek dicsőségnek hívnak. Mi nekünk pedig, magyaroknak, nemcsak dicsőségünk, hanem megmaradásunk is abban van. És ha már annyit halasztgattunk, ha már annyit megalkudoztunk politikai és közgazdasági viszonyokkal, ha már a dologhoz annyira vonakodtunk körmös kézzel nyúlni, ha már oly sokat mulasztoltunk, pedig megmaradásunk forrta szoban — ugyan ki veszi le

erről a nemzedékről a történelmi felelősség súlyát?

Bocsássom meg a királyi ügyészség, nem tudok abba belemegodni, hogy mindaz a káros jelenség, ami nálunk megállapítható, a gazdasági viszonyok rovására essék. — A statisztikusok megállapították, hogy a magyar népre káros folyamatok működtek azokban az években is, amikor a búza ára még igen magas színvonalon mozgott. Még 36 pengős búzaár volt, amikor Görgey Márton dr. Hajdúmegye tiszti főorcosa megállapította, hogy évek óta lefejezett cukorrépafejen élt a munkanélküli hajdúmegyei földmunkások seregé. A népszaporodás még a konjunktúra éveiben csökkeni kezdett. A népi betegségek már akkor óriási módon terjedtek. S mindezek oka nem volt más, minthogy nem volt megfelelő élettér a magyar parasztság szaporodó tömegeinek elhelyezkedésére.

Az sem áll meg, hogy ez az élettér nem lehetett növelni. Eckhardt Tibor pümköst után tartotta nagy beszédét Kaposváron, követelte a nagy birtokokon kisbirtelrendszert a telepítési törvény lassúságának pótlására. Egy hétre rá a NEP elnöke, Tasnádi Nagy András kijelentette, hogy arról szó sem lehet: a földreform kérdését hosszú évtizedekre elintézte a telepítési törvény, amelynél többet adni nem lehet. És ime, két héttel azelőtt vitéz Imrédy Béla miniszterelnök mégis el tudott határozni egy kiterjedt, magyaranyú kisbirtelrendszert, amellyel ugyan mi a kérdést végleg elintéztünk nem vesszük, de amelyet mégis igen jó kezdetnek tartunk. Ugyebár, a paraszti élettér növelhető? Csak meglegyen hozzá a kellő jóakarata. És erő.

Szent meggyőződésünk, hogy az a harc, amelyet a Független Kisgazdapárt élen Eckhardt Tibor képvisel, sem nem méltánytalan, sem nem hiábavaló. Pedig ez a harc nem egyéb, mint folytonos rámutatás arra, hogy mit mulasztottunk el megtenni, mit kell végre már okvetlenül végrehajtani. Nem egyéb, mint folytonos szorgalmatossággal, eleinte kilitástalannal, sőt idegenkedéstől fogadhatatlanul sürgetni a paraszti szociális reformokat. Az, hogy ezekért eleinte kinevettetés, aztán üldöztetés jár, semmi ahoz képest, hogy régül is kormányprogramba kerülnek a lenézett és üldözött igazságok s mégis csak küzelebbjutunk a drága fának gyümölcséhez, melyben megmaradásunk van.

Persze vannak különösségeink. En magam sem tudok jó érzéssel gondolni a mi híres halbiológiai intézetünkre. Mert halaink ügyis tudnak úszni, de paraszti népünk munkamódszeréről, erőbeli készségéről, táplálkozásáról, annak kívánatos reformjairól — amik országunk jövőjét döntik el — még csak halvány sejtéseink sincsenek. Ugy érzem, sokkal nagyobb szükségünk lenne egy paraszti-biológiai intézetre. Nem tudjuk természetes gyönyörűséggel nézni kultúra, higiénia és fényűzés szépségeit, a nagy jövedelmeket, mikor tudjuk, hogy falunkban oly sok súlyos betegség mutatkozik. Sok minden, ami az élet színtjén épül, feleste-acsnek tetszik előtűnik, pedig le-

A nagyerdei
Levelesscsárda
beköltözött a
Vigadóba
primás: Káté Lajos Pulu
Szíves pártfogást kér
SIMI BACSI
a Leveles főpincére

het, hogy szükséges, jó és helyes. Amde ott, ienn, a falusi élet mélyén, egy nélkülözhetetlen életalapot várnak lerakásra! Lépten-nyomon nekünkünk fennálló és hatalmas gazdasági berendezkedéseknek, társadalmi előitéleteknek, amelyeket mi meg akarunk változtatni, más célra akarunk felhasználni, vagy meg akarunk a nép érdekében semmisíteni. Olykor erősebben nyomja meg a tollat kezünkben az aggodalom a nemzet jövőjéért, a részvét paraszti népünk sorsán, a bizalom, hogy az igazság kimondásával használjunk az ügynek, amelyet képviselünk. Olyan igazságokat szolgálunk, amelyeket később át kell adni másoknak megvalósításra, hogy mi már ismét egy-egy más, új igazságot görgezzünk a tető felé, mint sziszifuszi sziklákat. Hálátlan és veszedelmes sors. — De — mondja Zrinyi a "Török Afium ellen való orvosság"-ban — ha ki bizik Istenben, szereti hazáját, van egy csepp magyar vér benne, kiáltson fel az égre Istenhez és énekelje velem ez Debora énekét:

Kik kőszakarva Izraelből lelketek veszedelemre vittétek, álgjátok az Urat.

Uj hadakat választja az Ur és 6 forgató fel az ellenségek kapuit. Szereti a szivom az Izrael fejedelmét: kik szabad akaratból odátok magatokat veszedelemre, álgjátok az Urat!

Es nem itt az idő, mikor az új hadaknak ki kell állaniok, mert az Ur egyremásra forgatja az ellenségek kapuit!

— Az üllő életmód következtében jelentkező bajoknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvízzel igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

HOTEL RIO
BUDAPEST
a város szívében
Ragyogó tiszta hideg-meleg folyó víz
Erősen mérsékelt árák
VII. Kürt u. 6. sz. Pátia kávéház mögött

Légoltalmi gyakorlat lesz Debrecenben

Már a múlt év november 22-én este megtartott elsőségi és riasztási gyakorlat alkalmával közölte lett a közönséggel, hogy a légvédelmi gyakorlatokat — felsőbb rendelkezésre — többször megismételik. A legközelebbi időben újabb gyakorlat lesz, ezúttal azonban

nem előre bejelentett időpontban, hanem meglepetésszerűen.

A cél ugyanis az, hogy a közönség lehetőleg a valóságnak megfelelő körülmények között tanulja meg, hogy miként viselkedjen „légvédelmi riadó” esetén.

A közönség magatartására vonatkozólag ezúttal is felfüggesztik hívják fel a figyelmet, lapunk azonban már jóelőre tájékoztatja olvasóit.

A legfontosabb tudnivalókat a következőkben ismertetjük.

1. A „légvédelmi riadó” jelet a Kistemplom tornyában elhelyezett szirénára időnként változó magasságú, úgynevezett „üvítő hang”-gal jelzi,

amely jelet a sziréna ötször ismételi. Egy jelzés időtartama 1 perc, az öt ismétlés között félperces szüneteket tognak tartani.

E riadójelet kívül a Nagytemplom tornyában lévő harangot ugyanekkor 5 percig félrevertik, a MAV műhely és a városi világítási vállalat telepén lévő gőzkürt pedig sok rövid jelzést, bugást fog leadni.

2. Amennyiben a riadó éjjel történik, az összes világításokat azonnal ki kell oltani vagy gondoskodni arról, hogy semmi fény a szabadba ki ne sugározzék.

Féltreértések elkerülése végett: nemcsak az uccai, hanem az udvari világításokat is el kell oltani, úgy, hogy kívülről semmi fény ne legyen észlelhető.

3. A „légvédelmi riadó” jel közlése után minden sáncpályához vagy vezetékhez nem kötött járműnek az úttest baloldalán, szorosan a járda mellett kell megállnia.

Gépjárműveknél a hajtóerő működését meg kell szüntetni. A vezetőnek az összes lámpákat el kell oltania, kivéve a hátsó rendszámotábla megvilágítására szolgáló lámpát s gondoskodnia kell arról, hogy a jármű meg ne indulhasson.

Sáncpályához kötött járművel ott kell megállni, ahol annak vezetője a légvédelmi riadójelet hallja, útkeresztelést azonban minden körülmények között szabadon kell hagyni.

A járómű utasának a járóműből ki kell szállni s a legközelebbi kapuallyal bíró ház bejárata alá kell menni.

A vasúti felüljáró hidakon haladó járművel a hidat mielőbb el kell hagyni.

4. Uccán, téren és hídon tartózkodó gyalogjárók kötelesek a legközelebbi olyan ház bejárata alá menni, amelynek kapuallyal van és ottan csak a „légvédelmi riadó” jelzésre szabad távozniok.

Ha ilyen ház nincs a közelben, szét kell széledni vagy más olyan helyre távozni, ahol az ember repülőket elől rejthet maradhat.

5. Kerékpárosoknak kerékpárjukat is a ház bejárata alá kell vinni.

6. Járóművel csak a „légvédelmi riadó” jelzésre szabad elindulni.

7. A helyi hatóságok, a közbiztonság és karhatalmi szervek a mentők és tüzoltók szolgálatban lévő járművei, továbbá a m. kir. postának járóművei, a közüzemek segélykocsijai, végül az életveszélyes beteghez hívott orvosok járóművei — amennyiben erre multhatatlanul szükség van — légi riadó tartama alatt is közlekedhetnek. Természetesen éjjeli időben a lámpákat megfelelően burkolni kell.

8. Azoknak a bérházaknak a tulajdonosai, amely házaknak kapuallyuk van, tűrni kötelesek, hogy az uccáról a közönség a ház bejárata alá, vagy a ház udvarára mehessen és a légítámasz tartama alatt ott tartózkodhassék.

9. A „légi riadó” tartama alatt nem szabad az ily bérházak kapuját kulcsal bezárni vagy a közönségnek az ily bérházak kapujába vagy udvarába való bejutását megakadályozni.

10. Olyan házakban, ahol van ren-

des vagy szükségóvóhely, a riasztójelzésre a lakók kötelesek az óvóhelyre lemenni és ott tartózkodni.

11. A „légvédelmi riadó” jelet a szirénák és gőzkürtök hosszú, állandó jelzésű hűgással, a Nagytemplom tornyában elhelyezett harang pedig 1 percig tartó hangzózással jelzi.

Felhívjuk a közönség figyelmét arra is, hogy a hatósági rendelkezéseknek be nem tartása kihágást képez és elzárással büntethető. Egyébként pedig mindeuknek saját jól felfogott érdekük és hazafiai kötelességéből is oda kell hatni, hogy ezek a gyakorlatok sikerüljenek.

Szalonomat

áthelyeztem Szent Anna-u. 18 alá.
a budapesti őszi divat bemutatóról a legmodernebb rajzokkal
BARDOS BIJOU.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Téli kabát, vagy téli kosztüm

Téli kabát, vagy téli kosztüm? Kérdések kérdése, melynek súlyos, nehéz a megválasztása.

Mind a kettő elengedhetetlen kelleke az elegáns nő garderoibjának.

Miklós Piri

gyermekruha szalonja újból személyes vezetése alatt áll.

Téli kosztümöt is lehet ugyan a nap bármely szakában viselni, de a legtöbb esetben a délelőtti tróttor-bluzzal, de a délutáni és este pedig a kék és ezüstös gallérokkal, amelyek csipőnél találkoznak össze. Glóknis szabásuk van a kabát aljának és alul, vagy felül bővülő ujjakat készítettek hozzá.

A kosztümökben azután tobzódni fognak az idén.

Színeselek, leginkább a rozsa, bordó, barna színeket kultiválják, nem beszélve azután természetesen a feketéről.

Láttam egy bordó spricelt szövet ruhát, hozzá majdnem háromnegyedes kabátot, végig szőrmézőve, ill. angol Rozsdaszínű angol kosztümöt, ill. a szővelbluzzal. Egy kékeslila háromnegyedes kosztümökabátot keresztbeesikozott kékrókadisz volt. Egy fekete szövetkosztüm érdekessége az volt, hogy a kabátot fekete perza díszítette, amely nyakból lógott lefelé és a hasnál masniban végződve, a masni két füle zsebeket alkot. A kabátot levéve, a perza szőrmé tovább maradt a nyakban és egyszersmind az alatta viselt fekete szövetruha díszét is alkotta.

Szép volt egy barna kosztüm nerz állógallérral, mustársárga bluzzal.

Izléses egy középszürke kosztüm, elől végig szélesen szürke perza díszszel. A ruha elől világosabb szürke szövet mellényvel volt kombinálva, bordó keskeny antilop övvel.

Érdekes, hogy sokkal több ruha-kosztümökabát összeállítás, mint bluzzal. És ez nagyon jó divat, mert egy bluz-szoknyában az ember soha nincs úgy felöltözve, mint egy egész ruhában.

Tetszett mindenkinek az a fekete szövet kosztümösszeállítás is, ahol a kabát keskeny fekete perzsdíszszel volt orozosan megcsinálva, alatta pedig a

fekeke szövetszoknyához mellvárásos megoldásban, elől a bluz felsőrése fekete szatén volt, a háta és a hosszú ujjak pedig fekete szövet. Nagyon elegáns.

Sok muffed is mutattak a kosztümökhez, ezek a kosztümök díszítő szőrméből és a szövetből készülnek, mindegyiken elől, egy a kosztümme harmonizáló virággal. (Egyébként elől jelezhetem, hogy a muffed még az estélyi ruháknál is gyakran fog előfordulni.)

A téli kosztüm mindennél többet ér, mert roppant fiatalos és sikkes.

MINK hölgyfodrász

Dauerja, festése tökéletes

Hatvan ucca 4.

DIVATPOSTA.

Menyasszony. A leírt ruhátartást okvetlen ki kell egészíteni először is egy szép, elegáns téli kabáttal, ami fekete legyen ezüst, vagy kék róka gallérral, alája pedig egy elegáns fekete könnyű szövet, vagy nehezebb selyem látogató. De egészen angolos ruhát csináltsanak. Meglévő barna téli kosztümjükhöz kössön, vagy vásároljon egy mustárszínű pullover-t és ha este is akarja viselni, vagy elegánsabb helyre, akkor egy csipkebluzzal csináltsanak hozzá natureszínben. De vigyáznia kell, hogy ne legyen túl franciás. Csináltsanak azután egy hosszú vacsorázó ruhát; legszébb lenne perze egy fekete muszlinbársony, vagy pláne bordó muszlinbársony ruha, rövid ujjal, egészen bő szoknyával, végig gombolva a derék hátul. De ha nem akar ennyit költeni, akkor modrért vegyen, az is nagy divat lesz az idén. Üdvözlöt.

Molett asszony. Inkább téli kabátot ajánlanék, mint kosztümöt, mert felek: a kosztüm egy kicsit erősen fogja. Csináltsanak egy szép elegáns fekete téli kabátot, ha van otthon szőrméje, tétesse rá. Bar a seal az idén, mint kabátdísz nem nagyon divatos, de azért természetesen ezt is meg lehet divatosan csináltatni. Egy fekete jumperruhát csináltsanak, elől lerakott szoknyával, színes, keskeny övvel, kis színes muszlinállal. Egész téle lesz elegáns, kedves toalettje. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz krt. 25. küldjék.

BOROS Piac u. 77.

Szépen, — jól, — olcsón

FEST, MOS, TISZTÍT

HETI ETLAP.

Hétfő: Ebéd: Burgonyaleves, vágott libamell, keikáposzta, kukorica, vacsora: Zöldpaprikás tojásrántotta, uborka, gyümölcs.

Kedd: Ebéd: Tarhonyaleves, bécsi-szelet burgonyapürével, diósfiliz, vacsora: Rakott spárga, gyümölcs.

Szerda: Ebéd: Zellerkrémleves, borjúpörkölt gaiskával, gyümölcs, vacsora: Sonka, szalámi, vaj, sajt.

Csütörtök: Ebéd: Gerstlíleves, zöldbabfőzelék sertésbordával, palacsinta, vacsora: Paprikás burgonya kolbászszal, sajt.

Péntek: Ebéd: Rizsleves, spenót túrkörtőjással, csokoládés rolád, vacsora: Sajtós makkaróni, gyümölcs.

Sombat: Ebéd: Gombaleves, borjúbécsinált, rizsfelfújt, vacsora: Császárhús, sajt, gyümölcs.

Vasárnap: Ebéd: Karfiolleves, serlecsült, rosejbn, uborka, ischli fánk, vacsora: Déli sült, sült burgonya, csokoládékrem.

Tanuljon

fűzöt, fehérneműt és kézimunkát. Syphid: szalonban Piac u. 71. Ahol mérték után, a legközelebbi fűzők, melltartók, fehérneműk legszebb kivételben, szőifd árák mellett készülnek.

RECEPTEK

Sajtós pogácsa. Tíz deka vajut és tizenkét deka lisztet összemorzsolunk kezünkkel és hozzáadunk nyolc deka reszelt emmentáli sajtot, vagy még finomabb: permezant, két tojás sárgáját, négy deka reszelt turot, ízlés szerinti só és paprikát. Alaposan összegyúrjuk s hideg helyen helyezzük el. Majd lisztet gyúródeszkán elnyújtjuk, pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk és vajazott tepsibe rakjuk, tojással bekentjük, reszelt sajttal meghintjük a tetejét és aranyárgára sütjük, forró sütőben.

Angol burgonya. Igen finom héjú, jó fajta burgonyát langyos meleg vízbe tisztára megkeféljük, azután a közepén szétvágva, a metszett oldalán a forró tűzhely lapjára tesszük. Az így megsült burgonyát teahoz adják vajjal, sóval és héjastól eszik. Igen finom ízűek és a belseje teljesen lisztes marad.

Áttört burgonyasaláta. A nyers burgonyát lehámozzuk, felszeleteljük, sós vízben puhára főzzük, a vizet leöntjük róla és áttörjük szitán. Később elkeverjük olajjal, ecettel, sóval és borsal főlhalmozzuk tátra. Elkészített zöld salátával felszeletelt kemény tojással, ajózával és káprival, esetleg kaviárral is feldíszíthetjük.

Gözmélt. Két deci tej, negyven deka lisztet, három tojássárgáját, egy kanál cukrot, egy csipetnyi só, két deka élesztőt s egy kanál vajat, vagy zsírt elkeverünk s azután jól elkeverjük az egészet kanállal is. Lisztet deszkán, vastagon kinyújtva fánk-szaggatóval kiszaggatjuk, megkent lepsire rakjuk, ráöntünk két ujjnyi tejet és félórát sütjük. Habtejszínnel lehet tálatáskor leönteni.

Panes kocsonya. Annyi citromlevét kinyomunk, hogy egy pohárnyi legyen belőle, a levet kendőn átszűrjük. Négy pohár törött cukor, fél pohár rumot és három pohár főtt rizszet adunk hozzá (a rizset el lelt használni a hús mellé) és porcellánfazékban addig keverjük, míg a cukor egészen feloldódik. Ekkor olvasztott zselatint adunk hozzá, újra átszűrjük a levet, formába téve, a jégben megfagyasztjuk.

Nyolc évszázadi történet

De régen is volt a fiataloktól megrészteljesen jómódú dühajul daiolták a káció bimmuszát, nyertél öcsém? barátunktól. Mert arca. „Nem, — volt átmentem.”

Azó megőregedő matrandus. Már eddök nyomják szegteni, hogy szép és szekundára várni a jajaiban.

Kint voltunk a Nnak ott is a levelek gel jönnek az esték egyre tisztább. Elzkat egy évre. Vége „Elülről milyen hoja egy dőcista — rövid.”

Míg a hosszú, védázata alatt pár elkővályog, az érkez minden tájáról hozzenieket. Amennyiszedtük a mindenfe latokat.

Aki csak a emlék

Pali, a nagy melő földi útjáról jött m maggal. Az időta n is vitt magával. Olas lehesen tudni — mentik. Nápolyban Amin valahogyan k magok építmenyéből szedni belőle valamit Pali a körmet rága korzott.

— Várjal csak — ráncolva. — Nápolytik a halat, Rónabartát ettem és Fírencepás busszeletet. Aká nem jut eszembe mo — De valami mást nem hoztal magaddalant?

— De igen — mon — van még valami. szicilián illatos borok

A mérnök

A mérnökházaspár Masslauban nyaralt. A bontatlan asztalnál szél az asszony az emlékekről:

— Kissé borus volt a kecskéket örügyelete alatt. Felhelve sétáról szó sem fogtam hát az ebédő volt, az erdőben épp földieper, a gyerekek teg eper szedtek és hogy süsek vele eptban gyurtam a lézt a türelmetlen. éhes rüen berobogtak a kóherdről megették az dám birkozás követk latért s mire, az éhen podták, olyan volt a tatárdulás után Magy

— Igen, — jelenik az én gyomrom még az ebédől.

De az asszonyka zavartlatpi, nagyon gulatban, Tovább fol — Délután a he néztük a kékbeboru ragyogó eget és a kék ket. Még a szemük is csit a sok kék látás tejet ittunk, a gyere még egy kicsit és lünk.

Az én, mint akine szült a szitán, cipirt

Unokahagunk, k tant szeleburdi lány töltötte az egész nykőzül, ami ére, a körülváróllak és zül, mely körül kis testét, a levődi visszhang történeté — Közömb veled hogy a tilányi véde Nem is...

A nász A nászutaspar Bó kes dolog, milyen nőzi az utazást a fúly beszél: — Szép esendes, sseggel teli utazásun...

A józsai A barátok puká...

Nyárvégi történetek

De régen is volt az, hogy pusztán a fiatalságtól megérzedve az azelőtt teljesen jómódú realnégyediek duhajul dalolták a Déri-kertben a vacsora binnuszát. „Főnyereményt nyertél öcsém?” — kérdeztük fiatal barátunktól. Mert hogy olyan volt az arca. „Nem, — volt a büszke felciet — átmentem.”

— Azóta megöregedett botja mellett a maturandus. Már egyetemi tandíjgondok nyomják szegényt és kezdi sejtetni, hogy szép és boldog idő volt az, szekundára várni a középiskola padjaiban.

Kint voltunk a Nagyerdőn: sargulnak ott is a levelek. Ősziességel jönnek az esték, a rádió hangja egyre tisztább. Elzárjuk a fürdőruhákat egy évre. Vége a szép vakációnak. „Elülről milyen hosszú volt — mondja egy dőczi — és hátulról milyen rövid.”

Míg a hosszú, vékony felhők bordázata alatt pár elkésett vándormadár kóvályog, az érkező vonatok a világ minden tájáról hozzák haza a debrecenieket. Amennyire lehetett, összedobtuk a mindentől hozott hangulatokat.

Aki csak az ételekre emlékszik

Pali, a nagy melák jogász első külföldi útjáról jött meg, rengeteg eseménnyel. Az időtájt meg szobakalányát is vitt magával Olaszországba. „Sose lehessen tudni — mondotta — mi történik. Napolyban tavaly havazott.” Amint valahogyan kihámozott a csomagok építményéből, próbáltunk kiszalni belőle valamit utóélményeiből. Pali a kormét rágta és erősen gondolkozott.

— Várjál csak — mondta homlokára — Napolyban rosszul készítették a halat. Rómában nagyszerű készített ettem és Firenzében valami pompás huszettel. Akárhogy is kinezol, nem jut eszembe most a neve.

— De valami mást — unsozljuk, — nem hoztál magaddal? Emleket, kalandot?
— De igen — mondja felragyogva — van még valamim. Nagyszerűek a szicíliai illatos borok.

A mérnökék idillje

A mérnökházaspár Lötchauban és Musslauban nyaralt. Este vacsora után a bontatlan asztalnál meleghegőn beszél az asszony az Ausztriából hozott emlékekről:

— Kicsé borus volt az ég, a gyerekek a kecskéket őrizték az Anti felügyelet alatt. Felhő volt, az esőtől féltve sétáról szó sem lehetett, hozzafogtam hát az ebédőzöszökhöz. Juliusvég volt, az erdőben éppen akkor ért a földieper, a gyerekek vasárnap reggel eprel szedtek és úgy szavaztak, hogy süssek vele eprel lepényt. Javában gyurtam a tészta, amikor bejött a türelmetlen, éhes társaság, egyszerűen berobogtak a konyhába és a spárberdől megették az egész ebédet. Vidám birkozás következett minden falatért s mire, az éhenkórászok lecsillapodtak, olyan volt a konyha, mint a tatárdulás után Magyarország.

— Igen, — jelentkezik a kislány, — az én gyomrom még mindig fáj attól az ebédől.

De az asszonyka nem hagyja magát zavartatni, nagyon benne van a hangulatban. Tovább folytatja:

— Délután a hegycsúcsra jártunk, néztük a kékbőrűt erdő, a kéket ragyogó eget és a kék felhőjű völgyeket. Még a szemük is kék lett egy kiest a sok kék látásától. Este kecske-tejet itunk, a gyerekek hancuroztak még egy kicsit és fáradtan lefeküdtünk.

— Aztán, mint akinek valami kicsit szorult a száján, elpirulva fejezi be:

— En még elalvás előtt megkerestem az Anti kezét, hogy nyugodtabb legyen az álomom.

Baj van a tihany visszhanggal

Unokahagunk, kis piros, tüdőpatlant szeleburdi lány, a Balaton mellett töltötte az egész nyarat. A sok kaland közül, ami érte, a sok flu közül, akik körüludvarolták és a sok hullám közül, mely körülvaldosta hanyaveti kis testét, a legvidámabban a tihanyi visszhang történetéről beszélt:

— Közölm veled — kuncogja, — hogy a tihanyi visszhang elromlott. Nem is olyan utolsó történet. Képzeld el, egy vállalkozónak eszébe jutott, hogy vendéglőt épít oda, ahonnan a legjobban működik a visszhang. Rengeteg pénzt befektetett és képzeld, pont a visszhang útjába építette, úgy hogy most van vendéglő, de nincs visszhang. A sok pénz pedig odavesz, mert ki boldog egy nagy pucér hegyre felmászni csak azért, hogy lássa a világot legpechesebb vendéglősét?

A nászutaspár

A nászutaspár Rómában volt. Érdekes dolog, milyen más szemzőből nézi az utazást a férfi és a nő. A nő így beszél:

— Szép csendes, örömmel és szépséggel teli utazásunk volt. Én nagy nyaraló voltam a sírokkó, nappal aludtunk, éjjel csavarogtunk. A Collegium Hungaricumban laktunk, a Tiberis partján. A túlpárti hegyről a világitótorony egymásután villantotta fel a fényeket: zöld, fehér, piros, zöld, fehér, piros. A mi arcunk is színt váltott, ahogy egymásra néztünk, zöld volt, meg fehér és piros, zöld, fehér és piros. A parton árnyékok vetettek a hársfák a holdtól és a halvány gázlámpáktól, amik úgy állingóztak végig a parton, mint az ültelet virág. A kis palotában, amiben a Collegium Hungaricum székel, erkély volt, az erkély alatt szökőkút, a szökőkút körül kert, a kertben derengő holdfény. És hogy teljes legyen a római kép, képzelték el, hogy egy erősen behorogott uriember egy irtózatos nagy kolompot esőgötte megdöntött minden este az ablakunk alatt szép csavarvonalban hazafelé.

A férj így beszél:
— Nekem a házasság szencziói voltak a legfeltűnőbbek. Sosem felejttem el, mikor otthon kezdett főzni a feleségem. Egyszer úgy szétfőzte a levesben a tészta, hogy kihült a leves, mert delutánig kerestem a tészta. En azt mondtam, hogy a hangyák vitték el, de a feleségem erősködött, hogy benne van, legalább is ő beletette. Igaz, ő azon is erősködött, hogy nem a saját főztjétől fáj a gyomra.

A józsai világljáró

A barátunk pukkasztására elmondott történeteken kívül hadd álljon itt barátunk története, egy külön fiatalemberé, aki egész nyaralását úgy indította el, hogy kiutazott Józsa és onnan nagy garra vonult be Debrecenbe.

— Mi értelme volt ennek? — kérdeztük tőle.

— Mindig az volt a vágyam, — felelte, — hogy egyszer, mint gazdag külföldi úr szállhassak le a debreceni állomáson, vagy legalább is olyan hangulatban legyek, hogy becélhessem magamat a gazdag külföldi úr szerepébe. Régen elgondoltam már az egészet a megvalósítás előtt. Megérkeztem egy nyári délután, gondatlan ember az idegen városba. Megnéztem mindent, sétálok a korzón, nézelődöm az „idegen” utcákon, megszóltam a szurkos kis koldusgyereket, szívom a Nagyerdő romantikaszagát, végül pedig meglátogatom magamat és szerelmes lennék a feleségembe.

Express hirdetések

olcsó, megbízható beszerzési források:

Budapesti Férfiruhaház Csapó u. 6
Tropikál öltöny P 23 — Poróz-öltöny P 24 —
Fehér tenisz nadrágok P 450-tól

Carysdor Papp Lajos Kossuth u. 1.
Csapó u. 58.
Minőség garancia

MAYER rövidárus **Csapó u. 6.**
Nagy készlet miatt leszállítva a harisnya, reformnadrág, sport-ing, f. nadrág

Kerékpárt részletfizetésre is
Csillárt nagy választékból
P 8⁵⁰-ért most olcsón vehet
Gulyás rádió szaküzletből
Piac-utca 59. szám

Teniszütők előrehaladott idény miatt 10% engedményel
Kántor Ernő és Társánál

Moskovits József uridivatszabó
Legfinomabb angol és hazai szövetekből készít legutolsó divat szerint
PIAC UCCA 41. SZ.

Ne tévesse el, hogy a Csapó u. 67. szám alatt a kanyarban van **Bálint József** asztalosmester bútorkészítő

VILLANVMOTOROK, villamosgépet és készülékeket javítanak, tekeréselőt, átváltást szakaszokban végzi
Kovács Lajos elektromos Miklós u. 9.

FISCHER pipa, bazar árú olcsó eladása. Volt vassátor, most-
Róza ucca sarak, Tisza palota.

Hadnagy cipői elegánsak, kényelmesek. Munkáimért felelősséget vállalok.
Piac-utca 44. szám.

Megbízható szegedi paprikát, fűszert, ecetet Jónásnál vegyen. Arban, minőségben vezet
Csapó u. 37.

+ **Szabó István** **+**
orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtálpbetét csak gipsz minta után készül.
Piac ucca 42. szám, Debrecen.

Kosztümjét, felöltőjét készíttesse egyenes csíkozással mellvarrás nélkül Fábriánál, Péterfia u. 19

Világítsunk, Főzzünk, Fűtsünk villannyal, gázzal, gázgyári KÖKSZSZAL
Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata.

KONCZ Szent Anna 2 Péterfia 30 Kifakult ruháit divatszínre festi Szárazon vegyileg tisztít.
Gallérjait, ingeit hófehérre mossa.

Figyelem! Gombos Divatházban cipőt, rőtös és rövidárut legolcsóbban vehet,
Csapó u. 103.

Ékszerait, óráit vásárolja, javíttassa **Moskovits Sándornál** Piac u. 41. szám
Kántor Ernő és Társánál

Springer papir, fotóüzlet triss filmek, lemezek, amatőr-munkák gyors kidolgozása
Ferenc József ut 38. szám.

Férfisoknik, erős száru női harisnyak stoppolását speciális géppel fillérekért végzi **NAGY GYULA** palotában, Püspöki palota

„LELA” zo manclüzhely legelőkétesebben süt, főz. Készíti: **LEVENCSIK, Csapó u. 87.**

Nagy István puskműves Debrecen, Vár u. 9. sz. Fegyverek, löszerek és fegyverjavítások legolcsóbban.

Takaréktüzhelyeket leggyorsabbal legolcsóbban készítenek. Csomóval átrakattak 10 pengőtől felelősséggel készítenek
Molnár Elemér Csapó u. 98.

Kazánok olcsón eladók Szent Anna u. 8. sz.

Féti József műszerész és gumijavító Debrecen, Ferenc József-út 42. Akkumulátor lemezelés, gumijavítás.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Lossonczy István főispán meglepő elismerő levele a TIKÁV nagy sikere alkalmából

Az idei TIKÁV alkalmából mindenkinek feltűnt az a meglepő elismerés és szeretet, amivel Lossonczy István főispán a kiállítás iránt viselkedett. Ő maga is a kiállítók között szerepelt és mint kiállító, a legbuzgóbb látogatója volt a kiállításnak.

A kereskedelmi és iparkamara elnökségének szóban is több alkalommal kifejezte legmelegebb elismerését s most a kiállítás bezárása után *Sesztina-Nagybáky Jenő* kereskedelmi és iparkamarai elnökhöz a következő meglepő levelet intézte:

Kedves Barátom!
A negyedik Tiszántúli Ipari és Kereskedelmi Árumintavásár bezárása alkalmából nem mulasztottam el, hogy a magam részéről elsősorban Neked, mint a kamara elnökének s így az egész vásár megrendezése főirányítójának, valamint a kamara hivatása magaslatán álló tisztikarának, de különösen azoknak az iparosoknak és kereskedőknek akiknek áldozatkészsége és magasabb szempontok által vezérelt nemes fáradozása terén Debrecen városára, de az egész Tiszántúlra is oly nagy jelentőséggel bíró Vásár megrendezését lehetővé tette, hálás köszönetet és legteljesebb elismerémet ne nyilvánítsam.

Tiszántúl és főként Debrecen iparossága és kereskedői kara ezen kiállítás és árumintavásár kapcsán élénk tanbizonyosságát adta élni akarásának, kiváló munkateljesítményekre való felkészültségének s bizton remélem, hogy az immár országos hírűvé vált TIKÁV-on látható komoly eredmények az illetékes felsőbb körök jóindulatú figyelmét is rá fogják irányítani a Tiszántúl megoldásra váró ipari és kereskedelmi problémáira s ennek kapcsán sikerülni fog közéletünk ezen igen értékes rétegének kedvezőbb életlehetőségeket biztosítani. Ilyen irányú tevékenységekben mindenkor számíthatok legteljesebb támogatásomra.

Fogadd kérlek őszinte baráti üdvözlétem nyilvánítását, mellyel vagyok kész hived.

Lossonczy István s. k.

A TIKÁV igazgatósága 20-án, kedden tartja meg záró ülését, amelyen már a TIKÁV folyó évi mérlege is tárgyalás alá kerül. Az igazgatósági ülést követően a TIKÁV igazgatósága jelentését a sajtóban is publikálni fogja.

Már ez alkalommal is megállapíthatjuk azt, hogy az 1936-ban tartott legutolsó TIKÁV val szemben a folyó évi TIKÁV Debrecen város idegenforgalmának jelentős emelkedését hozta.

Míg 1936-ban filléres vonattal és félárújeggyel összesen 13.648-an jöttek Debrecenbe, addig a folyó

Hotel Corvin Budapest

VIII. Csokonai uca 14. Nemzeti Színháznál. Családi szálloda a város szívében. — Ujjonnan berendezve, közp. fűtés, hideg-meleg folyó víz. — Egyágyas szoba P 3.—, kétágyas P 6.—

éven filléres vonattal és félárújeggyel összesen 16.603-an érkeztek Debrecenbe a TIKÁV alatt. Ha figyelembe vesszük azt, hogy félárújegyet váltani csak 30 km-es távol-

A keresztény banktisztviselők tiltacoznak idegen hivatásúaknak a pályájukra való özönlése ellen

A Keresztény Pénzügyi Tisztviselők Országos Szövetségének tanácsa dr. Cselényi Pál elnök, fővárosi bizottsági tag vezetésével ülést tartott, amelyen a banktisztviselői társadalom legaktuálisabb problémáival foglalkozott. — Így elsősorban élénken tiltakozott az ellen a máris megmutatózó törekvés ellen, hogy a pénzügyi életben a zsidótvérvény végrehajtása során megnyitott magasabb pozíciók akár protekciós, akár nem-protektív módon külső egyéneknek töltsenek be, akiket „vállalati szempontok” tesznek kívánatosnak. Egy ilyen gyakorlat lábrakapása nemcsak elítélendő kijátszása lenne azoknak a vezetésre alkalmas, meglett korú, szakképzett banktisztviselőknek, akik elől az érvényesülés évtizedek óta el van zárva s akik — minden ellenkező beállítás dacára is — teljesen biztosítják az után-

Néhány vidéki városban magasabb a téglára, mint a fővárosban

Kartel helyett — együttműködés.

A magyarországi téglaiipar helyzetéről és a gyárak közötti meg egyezés lehetőségéről a következő rendeletről feltűnő cikket közölt a Pesti Tőzsde legutóbbi számában:

— A téglagyárak az elmúlt hét folyamán gyártmányaiknak, tehát a közönséges tömör falitéglaéknak és az üres sejtéglaéknak árait — különböző típusok szerint — mintegy 20—22 százalékkal felemelték. A felemelt téglákra még mindig 10 százalékkal alacsonyabbak, mint az 1934 december 31-én felbomlott kartel által tartott legalacsonyabb árak. Ez árkülönbözet elbírálásánál nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a körülményt, hogy a téglagyárak üzemi költsége a mondott időpont óta a közterhek, az üzemeltetési költségek, a szociális terhek, legújabbban pedig a minimálizált munkabérek jelentős emelkedése következtében keresztszámában 25 százalékkal növekedtek.

A legutóbbi időkig tehát az volt a helyzet, hogy ha az üzemi költségek e jelentős emelkedését is kalkulációba vettük és összevetettük a téglára árban beállított nagymértvű esőkkenéssel, úgy megállapíthatjuk, hogy a kartelárakhoz képest a téglára ára csaknem 30 százalékos visszaesést mutatott. Erthető, hogy miután a téglaiipar azelőtt is csak igen minimális haszonnal dolgozott, ezek az árak mélyen az üzemi költségi ár alatt maradtak, sőt, a

ságon túl kifizetendő, továbbá, ha figyelembe vesszük azt, hogy a tisztviselők jelentős száma TIKÁV igazolvány beszerzése nélkül utazott Debrecenbe, akkor a folyó évben kb. 23—24 ezerre tehető azoknak a száma, akik a TIKÁV alkalmából Debrecen felkeresték. Ez a hatalmas szám mindennél többet beszél és igazolja a TIKÁV rendkívül nagy jelentőségét Debrecen város közgazdasági életében.

pótlási szükségletet, de alkalmas volna egyúttal arra is, hogy a bankokat a dilettantizmus melegágyaivá tegyék.

Tárgyalta még a szövetség tanácsa azokat a visszasszágokat, — sőt tömeges visszavételeket is, — amelyekkel igen sok intézet megkerülte a munkaidő-rendelet rendelkezéseit, túltéve magát azon a törvényes tilalmon, hogy az új szabályozás a réginél senkit kedvezőlenebb helyzetbe nem juttathat. Elhatározta a tanács, hogy érdekes akcióit indít az — október elsején lejártó — nyári, osztatlan munkaidő további fenntartása érdekében s hogy a fenti összes problémákra felhívja az illetékes kormánytényezők figyelmét. Sürgettek még a legkisebb fizetés-megállapító bizottságok mielőbbi felállítását s az ellenőrző bizottság működésének a megkezdését.

A téglakartel létesítésének csak akkor lenne meg az előfeltétele, ha az összes érdekelt gyárak legalább is normális színvonalon tudnák kihasználni üzemi kapacitásukat.

Erre a kedvező helyzetre azonban a közeljövőben igen kevés a remény, noha a vidéki téglakészletek kimerülése lehetővé teszi a fővárosi vállalatok számára, hogy a közeljövőben bizonyos mértékig emeljék üzemik kihasználását. A foglalkoztatásnak ez a várható közeli javulása azonban még korántsem jelenti azt, hogy az üzemi kapacitást a kellő színvonalra lehessen emelni és így a kartel megkötésének lehetősége további hosszabb terminusra kitolódott. Meg kell azonban állapítani azt, hogy a téglagyárak közötti áldatlan versengés az utóbbi időben lényegesen letompult és ebben a kedvező atmoszférában lehetett csak egy, a normálhoz képest szinten stabilizálni a tégláraakat.

A fodrász szakosztály

eztúttal felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a szakmai továbbképző párhuzamos tanfolyamok október hó elején ismételen megkezdődnek, úgy az önálló iparosok, mint a segítők részére, az ipart teljesen felőelő anyaggal. A tanfolyam 3 hónapig tart. Részvételi díj 10 pengő. — Tanoncok részére 6 hónap, részvételi díj: 10 pengő. — A részvételi díj előre fizetendő. Jelentkezni lehet az ipartéletről jegyzőnél. Tekintettel az idő rövidségére, hogy az oktatás pontosan kezdődhessen, azonnal ajánlatos a jelentkezés.

Asztalosiparosok jelölő gyűlése

A Debrecen és Vidéke Ipartestület elnöksége ezúton hozza az asztalos szakosztályba tartozó iparosok tudomására, hogy szeptember hó 22-én, csütörtökön este, pontosan 7 órai kezdettel az Ipartestület 1. sz. tanácstermében jelölő ülést tart. Tárgy: 3 előjárású rendes és 3 pótag jelölése, illetve szakosztályi elnök és alelnök választása. Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel, az Ipartestület elnöksége ezúton is kéri a szakosztály tagjait, hogy fenti ülésen teljes számban megjelenjen szíveskedjenek.

Tűzifa - Szén
szükségletét a legolcsóbb napi áron
VÁGÓ JÓZSEF
tűzifa és szénkereskedésben
szerezheti be.
„Margit fürdő” mellett
Telefon 10-24

A Ga

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

Az elmúlt évben a termények most esedékesre kerültek a jótékony tevékenységük érdekében a szőlő és a szőlőtermékek eladását célzó vállalatok számára.

A Független Ujság GAZDA-oldala

Gazdanapló

Az elmúlt hét időjárása kedvezően alakult. Különösen azokra a terményekre, melyeknek beérése most esedékes. Így elsősorban a tengerre és burgonyára voltak jótékony hatással a napos idők. A tengericsövek jól keménykedtek és szépen pirultak. Néhol már be is ért a tengeri és egyes gazdaságokban már török is. A kedvező, napos idők alatt javában folytak a szántások. Egyes nagyobb gazdaságokban szántógépek is dolgoztak, különösen azokon a helyeken, ahol mélyszántásra van szükség. A vetés is javában tart. Sok helyen az őszi rozst már elvetették, a búza vetésébe még nem fogtak bele. Ez későbbi munka. A szőlőkben szüretelnek, mert a szőlőkre is kedvező volt a három-négy napos és meleg nap. Ezek alatt jól értek a szőlők és gyümölcsfélék. A must hozama jó és elegendő maligán fokú. Általában a bortermés jónak ígérkezik a lapos vidéken, ahol nem fagyott ki és ahol a jégverés nem érte a termést, illetve tökélet.

A termény értékesítésén legtöbb gazda már túl van, de mindenesetre nem érdektelen, ha egyet-mást közlünk a terménypiacokról. Mint kitűnő forrásból értesülünk, a budapesti piacra az elmúlt héten főképpen a dunántúli termény gravitált. A tiszántúli búza nagyrésze külföldön nyert elhelyezést, azonkívül néhány nagyobb malom vásárolt fel nagyobb kvantumot. Ezek a tiszántúli búzak nagyrésze felőrölték és liszt exportra kerültek. Így Németország részére szállított a magyar malomipar nagyobb kvantumot. Az angol piacokon éppenúgy, mint az északi államokban, napról-napra csökken a búza ára és a diszparitás, ami a gabonakampány megindulakor még csak

7-8 pengő volt, ma már 10 pengőre ért el. Búza feleslegünk, ha az exporton túl vagyunk és a vetőmagszükségletet leszámítjuk, 5-6 millió mázsára tehető, aminek esetleges külföldi elhelyezése nem kis gondot fog okozni a világpiacnál 10 pengővel magasabban megállapított beiföldi búza árak mellett.

Az állatértékesítés elmúlt heti érdekessége a következő: Targyalások indultak az illetékes német tényezőkkel, hogy a magyar sertéskivitel ügyében megállapodás jöjjön létre. Múlt héten három fillérrel emelték a sertés árát, ennek ellenére a bevásárlási ár még mindig magasabb, mint amennyire a sertészállítványok a német piacokon értékesíthetők.

Németország megértően fogadta a magyar gazdaságszolgálat érdekeit szolgáló áremelést, azonban ez a helyzet még sem kielégítő, mert a hazai viszonyokra való tekintettel a kivitel ügyszólván alig tud megindulni, még a kiosztott kontingenseket sem veszik még igénybe.

Eppen ezért német szempontból is előnyös megoldásnak látszik a magyar gazdaságszolgálat legújabb kívánsága, amely ismét emelni kívánja a sertés árát, mert enélkül a zavartalan kivitel megindulása ügyszólván elképzelhetetlen. Ebben az ügyben a tárgyalások előreláthatóan kedvező eredményre fognak vezetni és így a sertés-kivitel a régi ütemben indulhat meg Németország felé.

A kedvező időjárás folytán az őszi nagy mezőgazdasági munkák teljes erővel megindultak. A termény betakarításán kívül az idény-munkára is sor került és általában azt lehet mondani, hogy sem

munkában, sem munkában hiány nincs. Az egyes uradalmak a sumásmunkások mellett meglehetősen nagyszámú napszamos munkást is

is foglalkoztatni. Jótékony hatású volt a napszámok minimálása és az, hogy a napszámért mindenütt pontosan betartják.

A mezőgazdasági kamarai választások

Több alkalommal jelentettük már, hogy ez évben a mezőgazdasági kamarák közgyűléseinek mandátuma lejárt és a kamarai törvény értelmében a kamarákat újra kell alakítani. Ezeket az újjáalakításokat néhol nagyon erőszakolt kortéziák után lefolytatott választások után ejtik meg. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara újjáalakításához szükséges választások már megtörténtek, csupán egy vármegye, Szatmár és Bereg közigazgatási egységei vármegyék gazdasági szekciói nem ejtették meg eddig a választást. Ez a választás most szeptember 17-én történt Mátészalkán és ezt a választást követő 15 napon túl a Mezőgazdasági Kamara újabb harminc napon belüli határnapon a kamarát újjáalakító közgyűlést össze kell, hogy hívja. Így a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara újjáalakító közgyűlése október végén lesz, de esetleg csak november első felében. Az új kamarából igen sok értékes tag fog kimaradni. Ezek között szerepel Vásáry József felsőházi tag, aki több, mint tíz éve szolgálja a törvényhozás felsőházában a mezőgazdaság érdekeit. A magyar agrártársadalmaknak Vásáry József kimaradása érzékeny veszteség.

Mi újság a baromfi piacon?

A baromfi piacon a felhozatal az idénynek megfelelően állandóan emelkedik és a kereslet is élénk. A felhozatalra kerülő baromfimenyiség a megállapított minimális ár felett kerül eladásra. A kivitel német viszonylatban megindult, mivel az illetékes körökkel megállapodás történt a havonta kiszállítandó mennyiségre és az átvételi árra vonatkozólag. Az angol piacon főleg elsörendű csirke helyezhető el, míg kivitelünk ebből a cikkből a legjelentékenyebb. Libából és kacsból csak kisebb mennyiséget exportáltunk az angol piacra. Olaszország felé egyelőre csak kisebb tételeket tudunk szállítani. A minimális árak változatlanok. A csirkét 101, a tyúkot 92, a libát 105, a kacsát 90 fillérrel jegyzik kg-ként. — A to-

jáspiacon szilárd az irányzat. A felhozatal általában csekély, viszont a kereslet az angol és az olasz kivitel megindulása és a nagyobb belföldi fogyasztás következtében élénk. A felhozatalra kerülő mennyiség könnyen vevőre talál, sőt az exportörök szükségüket nem is tudják teljes mértékben fedezni. A megállapított minimális ár 118 fillér kg-ként.

Az önállósítási alap

kamatmentes kölcsöneinek felvételét az igénylőknek, mint ismeretes, kérvényezni kell. A kérvényhez üzemi tervek is kell készíteni. Eddig a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához számos ilyen kérvény futott be és többek száma folyósítottak kisebb-nagyobb kölcsönöket az önállósítási alaphól. Most a kérvényezés bizonyos mértékben stagnál. A nyár folyamán mindössze két kérvény érkezett be, melyek elintézés alatt állnak.

DEBRECENI CIVISEK

A debreceni civisesaladok tagjait mindenkor az elesítés, tanúság, derű és mindenkifelett az összetartás jellemezte. Bár legtöbbször csak három-négy gimnáziumot végzett az ősi iskolában, mégis mikor kikerült az életbe egész ember volt. Rajongásig szerette városát, ősi kálvinista hitét, birtokát, állatjait és büszke volt civis mivoltára. Rangot, kitüntetést nem keresett, sőt a neki nem járó titlust is felhárította utasította vissza. És mégis, milyen volt a debreceni közélet! Mennyi mindent tettek Debrecen városáért ezek a debreceni civisek, akik ma ott pihennek ki a Kossuth, ki a Várud, ki a Hatvan uccai temető sírhantjai alatt.

A múlt század közepétől nagy szerepet játszott Debrecenben a Vértsey-család. Derék debreceni hejjes pógár-család volt, de a szabadságharc idején már annyira kivált az a Vértsey-család a többiekből, hogy a 49-ben Debrecenbe betört Paskievics serege a régi Bárány uccán (most Teleki uca) lakó Vértsey-család egyik tagját: Vértsey István gazdát orosz fogságba hurcolta el. A vezénylő orosz tábornoknak ugyanis, miután a muszkák kirabolták Debrecen városát, megbízható debreceni fuvarosra volt szüksége. A választás Vértsey Istvánra esett, aki erősen tiltakozott az ellen, hogy városából lopott holmit fuvarozzon. Minden tiltakozás hasztalan volt. Elhajította a muszka és két és fél hónapig kellett fuvaroznia az orosz rabságban. Másfél

évig semmi hírt sem hallott róla a Bárány uccán lakó familia. Es már el is parentáltak az ispotályi eklézsiában, mikor elnyitlen, megöregedve, beállított a rabság után a civis házába. Lett nagy öröm és vígság! Felesége pedig — igaz kálvinista szellemének megfelelően — férje kiszabadulásának emlékére gyönyörű úrasztalt csináltatott az ispotályi templom számára. Mert a régi debreceni civis család sosem felejtkezett meg a jövedvű adakozásról, ha családját baj, vagy öröm érszítetett Urasztala elé, mert nem sok ideig járulhatott a felesége által készített Urasztala cíe mert nem sok időre rá, hogy az Urasztal elkészült — meghalt. Emlékét viszont a református egyház annálselei őrzik.

A kilencvenes években kimagasló tagjai voltak Debrecen város közéletének a Balogh-család tagjai. Ezek között messze legelőt járt Balogh Mihály, aki jó tanuló volt és egyetem is végzett. Majd Debrecen város főmérnöke lett. Rajongásig szerette városát és az ő nevéhez fűződik a debreceni pályaudvar és a debreceni máv. gépjavító műhelytelep építése. Legnagyobb műve azonban más volt. A debreceni gázgyár, amely Balogh Mihály előtt egy augsburgi részvénytársaságé volt. Balogh Mihály éleslátásával megérezte, hogy ez idővel a legfontosabb vállalata lehet a városnak, épen ezért nem állhat egy német részvénytársaság tulajdonában. Simonffy Imre volt abban az időben Debrecen város polgármestere és a városi levéltárban található

Balogh Mihály főmérnök úr memoranduma, melyben arra hívja fel a város akkori polgármesterét, hogy a német részvénytársaságtól meg kell vásárolni a gázgyárat. Az okos civisötlet meghallgatásra talált és letagadhatatlan érdeme Balogh Mihálynak, hogy Debrecen városát az ő gondolata olyan közüzemhez juttatta, mely a késői időkben, ha arra szükség mutatkozott, képes helyrebillenteni a város megterheltségét. Hol találni ma egy ilyen Balogh Mihályt?

A debreceni civis sohse vágyott a címekre és kitüntetésekre. A politikában mindig negyvennyolcas volt minden valamire való civis és bár az akkori főispán is a kormányok exponensei voltak, mégis nagy szeretettel forgolódott a civis familiáknál. Csak egy szavukba került volna és abban az időben is lehetett volna, ha nemis méltóságos, de nagyságos Balogh. Nem is egy. Az akkori Baloghoknak azonban csak, egy titulus számított. Ez az a »nemzetes« cím volt. Ezt a »nemzetes« címet nem adták semmiért és nagyon vigyáztak arra, hogy a »nemzetes« címet senki el ne tessezze. A hegyesházi Balogh Péterrel mesélgetik az öreg urak, hogy a 70-es években Budapestben, egy vásár után, betért barátival a híres Szikszay étterembe. Természetes, hogy a teli erszényes debreceni civis-gazdát körüludvarolták az étterem pincérei. Egy-kettő nagyságos urazták Balogh Mihály urat. Ő azonban rákiáltott a pincérhadra: — Nagyságos csak az öreg Uristen!

Igy én világos, hogy csak nemzeti ur lehetek! Értitek?

Hát persze, abban az időben még nem voltak méltóságos Baloghok. De viszont a Balogh Mihályról azt mondja a régi frás, hogy a millenárius kiállításán magyar fogata díjat nyert.

A Sós Deákok is híres debreceni civisek voltak. Balmazújvárosról származtak be Debrecenbe. Ők különösen a 80-as években vitték nagy szerepet Debrecen város közéletében. Leghíresebb Deák az öreg Deák György volt. Óröla megemlékezik a nagynevű hortobágyi állatorvos Deli Mátyás könyve is, mondván, hogy magyar mangalica, a debreceni gazdák közül, egyedül Deák György uram kondáiban található. Hatalmas kondái messze földön híresek voltak és a Deák-vagyon alapját ezek alapozták meg.

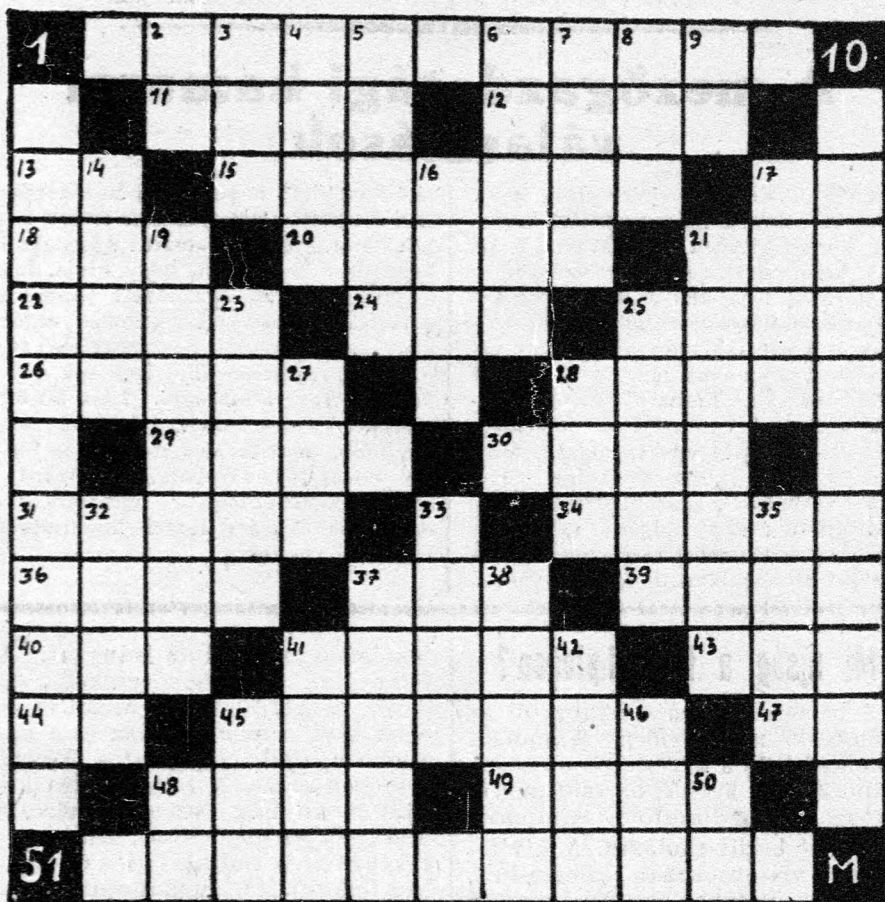
A debreceni civisek nagyszerű emberek voltak. Keménykötésű, nyakas, kálvinista magyarok. Szerették és megbecsülték egymást. Szívük volt és szerették ezt a várost. Még eszedjék is kimagaslottak a többi szellemiségből. Viszont azok is szerették és megsívegették a debreceni civist. Es ha egy-egy eszedél ember gyalog vágott neki az Elepnek, Hégyesnek, vagy Ondódnak, odaénekelte neki a másik: »Derek legény dobó Balogh Messzi van a Hezyes gyalog... Mert abban az időben a debreceni civis eszedéje se igen járt gyalog.

Máizner János.

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

28. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok:

1. Nagy angol drámaíró. 11. Viszsa: hazi szárnyas. 12. Női név. 13. Vissza: német helyeslés. 15. Alárendelt. 17. Olasz folyó. 18. Jövedőbe lát. 20. Átnyújt. 21. Rettentésben van. 22. Szülő-ország. 24. Fejreszt. 25. Föld teszi néha. 26. Orvoszerü, de eukorka készítéshez is használják. 28. Tanc. 29. Nyilas. 30. Betű kiejtve. 31. Fejfedő. 34. ... Nevada, hegység. 36. Két szó: kis folyóvíz és dátumrag. 37. Eladó holmi. 39. HRÁR. 40. Titokban megfigyel. 41. Egy kellemetlen rágesáló (ék. fel.) 43. Rövidítés a mntrendben. 44. Oxidálódik. 45. Sodort. 47. Állóvíz. 48. Er. 49. A bíró ígeje. 51. Mezőgazdasági művelet.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. A megfejtéseket borítékba téve vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József u. 49. A rejtvényfelvételt pontosan olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem veszünk figyelembe. E heti nyereményünk: mozijeggy, könyvek. A borítékra ráírandó: »Keresztrejtvény«.

28. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

VÁSÁROLJON Székely, Győri és Morvainál.

Függőleges sorok:

1. Az emlősállatok egyik csoportja. 2. Feltételes kötőszó. 3. Egyik királyunk előneve. 4. Súly. 5. Meg lehet venni. 6. Szerb király. 7. Arusit. 8. Német kötőszó. 9. Rag. 10. Germán törzs, az Elbe alsó-folyása mellett laktak. 14. Angol női név. (ék. fel.) 16. Ázsiai fennsík. 17. Cseng. 19. Egy bizonyos gyümölcsfával beültetett terület. 21. Gazdasági növény. 23. Két szq: névelő és japán pénznem. 25. Viszsa: vizinövény. 27. Halkan mond. 28. A hét vezér egyike. 32. Idős. 3. A kikötő. 35. Hirtelen meghúz. 37. Egzotikus növény. 38. Megszólitás. 41. Megtörtént dolog. 42. Miatta (ék. fel.) 45. Húzat. 46. Évszak. 48. Azonos betűk. 50. Folyadék.

JUTAMAZOTTAK:

Mult vasárnapi számunkban közölt keresztrejtvény négy hosszú sora: Katonazenekar. Cigányzenekar. Korálkarperce. Rendőrzenekar.

Jutalmat kaptak a következők: László Jenőné, Szent Anna u. 31. Egy-egy mozijegyet: Kunzman Ibolya, Gólya u. 3.

Egy-egy könyvet: Tóth József, Salétrom u. 7. Kovács László, Kandia u. 9.

Kérjük a nyerteseket, hogy nyereményeiket hétfőn délután 4-6 óra között sziveskedjenek átvenni a szerkesztőségben.

HIRDETMEY.

A debreceni rendőrkapitányság 130 mázsa zab, 140 mázsa széna s 110 mázsa rozszalma beszerzésére árlejtést hirdet. Árlejtési feltételek folyó hó 20-án, déli 12 óráig a II. emelet 71 számú szobájában megtekinthetők. Az ár ajánlatok kétpengős okmánybélyeggel ellátva folyó hó 20-án, 12 óráig adandók be. Később beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Lám Dezső
r.-főkaptányhelyettes
a rendőrkapitányság vezetője.

A ló és öszvérvizsgálatok helye és ideje

A folyó évben tartandó ló- és öszvérvizsgálatok idején és helyét az alábbiakban közli a hatóság és felhívja a város területén levő ló- és öszvértulajdonosokat, hogy állataikat az alábbi beosztás szerint kijelölt és az állatok tartási helyéhez legközelebb fekvő vizsgálati helyre és időre az elrendelt vizsgálat foganatosítása végett vezessék elő: 1. Október hó 4-én, kedden délelőtt 8-14 óráig terjedő időben a Hortobágyon levő máti biztosi hivatalhoz. Ezen a napon elővezethetők a Tiszacsépe, Tiszadorogma, Egyek, Tiszafüred, Nagyiván és Nádudvar községek határai, valamint a Hortobágy-folyó által határolt I. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 2. Október hó 5-én, szerdán délelőtt 8-14 óráig terjedő időben a Csapó-ucar csordaföldre. Ezen a napon elővezethetők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vasútvonala, Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Sámsón és Hajdúhadház község határai, valamint a Debrecen—nyíregyházi vasút vonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 3. Október hó 7-én, pénteken délelőtt 8-14 óráig terjedő időben a nagycesrei erdőhivatalhoz. Ezen a napon elővezethetők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vasút vonal, Vámospércs, Nyírmártonfalva, Bagospuszta, Hajdúsámsón és Hajdúhadház község határai, valamint a Debrecen—nyíregyházi vasút vonal által határolt VI. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 4. Október hó 11-én, kedden és 12-én, szerdán délelőtt 7-12 óráig terjedő időben a ló- és szarvasmarhavásártérre. 11-én az A-tól K-ig, 12-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyíregyházi, a Debrecen—bűdszentmihályi vasút vonal, valamint Hajdúböszörmény megyei város határa által határolt V. állategészségügyi körzetben, valamint a IV. állategészségügyi körzetnek ezzel a körzettel határos részén tartott lovak és öszvérek. 5. Október hó 13-án, csütörtökön és 14-én, pénteken délelőtt 7-12 óráig terjedő időben a volt Ghillányi-laktanya előtti téren. 13-án az A-tól K-ig, 14-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a Debrecen—fűzesabonyi vasút vonal, a Hajdúböszörményt—Szoboszló összekötő országút, Szoboszló megyei város határa a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vonala által határolt III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 6. Október hó 19-én, szerdán és 20-án, csütörtökön délelőtt 8-17 óráig terjedő időben a Szoboszló úton levő 5. számú útkaparó házhoz. Ezen a napon elővezethetők a Debrecen—fűzesabonyi vasút vonal, a Hajdúböszörményt—Szoboszló összekötő országút, Szoboszló megyei város határa a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vonala által határolt III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 7. Október hó 19-én, szerdán és 20-án, csütörtökön délelőtt 8-17 óráig terjedő időben a Szoboszló úton levő 4. számú útkaparóhához. 19-én az A-tól K-ig, 20-án pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők az előbbi szakaszban részletesen körülírt III. állategészségügyi körzetnek ehhez

a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 8. Október hó 21-én, pénteken és 22-én, szombaton délelőtt 8-15 óráig terjedő időben a szovati útfelén fekvő ú. n. Vecsei-féle földház. 21-én az A-tól K-ig, 22-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a Debrecen—nagyléti vasút vonal, Mikepércs község és Hajdúszoboszló megyei város határai, valamint a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vasút vonal által határolt IX. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 9. Október hó 26-án, szerdán és 27-én csütörtökön délelőtt 8-16 óráig terjedő időben a Látókép-csárda előtti területre. 26-án az A-tól K-ig, 27-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a fentebb részletesen körülírt III. és IV. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 10. Október hó 28-án, pénteken és 29-én szombaton délelőtt 8-17 óráig terjedő időben az ú. n. vénházi erdői lakáshoz (Bareacsozsház). 28-án az A-tól K-ig, 29-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a m. kir. Államvasutak Debrecen—nyírábrányi vonala, Vámospércs, Nagyléta, Vértes, Monostorpályi, Hosszúpályi, Hajdúbagos és Mikepércs községek határai és a Bellegró határa által határolt VII. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 11. November hó 9-én, szerdán délelőtt 8-14 óráig terjedő időben a halapicsárda előtti területre. Ezen a napon elővezethetők az előző szakaszban részletesen körülírt VII. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 12. November hó 10-én, csütörtökön és 11-én, pénteken délelőtt 9-18 óráig terjedő időben a Kádarsai-csárda előtti téren. 10-én az A-tól K-ig, 11-én pedig az L-től Z-ig terjedő betűvel kezdődő nevi állattulajdonosok lovai és öszvérei kerülnek vizsgálat alá. Ezek a napokon elővezethetők a Balmazújváros község határa, a Hortobágy-folyó és Szoboszló megyei város, valamint Nádudvar község határai által határolt II. állategészségügyi körzetnek, valamint a III. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 13. November hó 12-én, szombaton délelőtt 9-14 óráig terjedő időben az ú. n. Pipagödörhöz. Ezen a napon elővezethetők az előző szakaszban részletesen körülírt II. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. 14. November hó 14-én, hétfőn délelőtt 9-11 óráig terjedő időben az ohatpusztaköcsi vasútállomás melletti területre. Ezen a napon elővezethetők az ohattelekházi, valamint a belső-ohati bérgazdaságokban és az I. állategészségügyi körzetnek ehhez a vizsgálati helyhez közelebb fekvő részén tartott lovak és öszvérek. Figyelmeztetjük a hatóságot a ló- és öszvértulajdonosokat, hogy a vizsgálatra csak azokat a öszvéreket vezessék elő, amelyek az összeírás idejében már legalább két évesek voltak és hogy az elővezetendő lovakra és öszvérekre vonatkozó előző évi »Lóvizsgálati Igazolványokot okvetlenül vigyék magukkal, mert amelyek állattulajdonos az előző évi »Lóvizsgálati Igazolványt nem tudja felmutatni, az ellen a kihágás kövevény-

nek gyarmati. A az idejében ványt. addig m kat ki n nitése (közása s nak átad ben 15 n szertit i tani; dj s ott vag ság felsz lve ösz »Lóvizsgá »Ideiglen ra vonat megállap ívelé kiá időpontj nost terhe re, amely jben leg roméves k levelet ki natkozó n donjog á ni, állat megújítan összeírás jától a k napjáig te bad, ha a érvényes zolvány-t 10. napjáig terjedő időbe érvényes zolvány-t lati Igazol gúl április kor, ha a érvényes tud felmut vére, ame idejében a marhálevél vagy öszvé kezelni esa vagy öszvé vizsgálati összeírás é jától a köv napjáig ter nyes »Idei ványt is f Az »Ideig ványt a kio napjáig érv

feljelentést kell i Igazolványt és vizsgálati Igazol (köteles) mind (g a hatóság azo) az állat elődege serése, elhatá

nyant-ra és az lati Igazolvány- öző szakaszokban ítségek a marhá- illetve átrásának n az új tulajdo- óra vagy öszvé- évi összeírás ide- volt, de a há- érte el, marhá- és firt- óbbi a zve- re- köze- szódú- köztől. a neküli á- lehát ér- Mild hel- kapuban- kell fel- Favorit- szép ere- vární.

Az am- st- ját- KIS- en es- SC II. pont- vákák- zozó. P- mény n- ban kies- BUSE T- han és

MAN- an 3- az egyet- 1938. évi- batoroki m-

Megbízhat- jöl főző minden- felveszek. Jelenk- fón Barta, Piac u.

Bejárónó- két idősebb nohoz- belépésre felvetet- Janos uca 22. szaz

HA HIR- Függel- rágban- EGY AP EGY SZI 10 SZÓI FÜGGETL HETKÖ VASÁR Szork- Csevelez- Tü- szent, kok- télire már m legolcsóbban tűzifa- és sz- ben »Margi- lett. Telefon- tisztek, alit- szolg beszert-

SPORT

SPORTNAPLÓ

nek gyanója miatt feljelentést kell tenni. A Lovizsgálati Igazolvány-t és az ideiglenes Lovizsgálati Igazolvány-t a tulajdonos köteles) mind addig megőrizni, amíg a hatóság azokat ki nem cseréli: b) az állat elidegenítése (eladása, elcserélése, elajándékozása stb.) esetében az új tulajdonosnak átadni; c) az állat elhullása esetében 15 napon belül a ló tartási helye szerint illetékes hatóságnak beszolgáltatni; d) a vizsgálatra magával vinni s ott vagy egyéb alkalommal a hatóság felszólítására felmutatni. A ló-, illetve öszvér elidegenítése esetében a Lovizsgálati Igazolvány-ra és az ideiglenes Lovizsgálati Igazolvány-ra vonatkozóan az előző szakaszokban megállapított kötelezettségek a marhalevel kiállításának, illetve átírásának időpontjától kezdődően az új tulajdonost terhelik. Olyan lóra vagy öszvérré, amely a legutolsó évi összeírás idejében legalább két éves volt, de a hároméves kort még nem érte el, marhalevelet kiállítani és az ilyen lóra vonatkozó marhalevelet kezelni (tulajdonjog átruházási nyilatkozattal ellátva, állategészségügyi bizonyítványt megújítani, új irányítást rávezetni) az összeírás évének december hó 1. napjától a következő év március hó 10. napjáig terjedő időben csak akkor szabad, ha a ló-vagy öszvér tulajdonosa érvényes ideiglenes Lovizsgálati Igazolvány-t tud felmutatni; március hó 10. napjától április hó 1. napjáig terjedő időben pedig csak akkor, ha vagy érvényes ideiglenes Lovizsgálati Igazolvány-t, vagy érvényes Lovizsgálati Igazolvány-t tud felmutatni; végül április hó 1. napja után csak akkor, ha a ló-vagy öszvér tulajdonosa érvényes Lovizsgálati Igazolvány-t tud felmutatni. Olyan lóra vagy öszvérré, amely a legutolsó évi összeírás idejében a hároméves kort betöltötte, marhalevelet kiállítani és az ilyen lóra vagy öszvérré vonatkozó marhalevelet kezelni csak akkor szabad, ha a ló-vagy öszvér tulajdonosa érvényes Lovizsgálati Igazolvány-t és ezenfelül az összeírás évének december hó 1. napjától a következő év március hó 10. napjáig terjedő időben — még érvényes ideiglenes Lovizsgálati Igazolvány-t is fel tud mutatni.

Az ideiglenes Lovizsgálati Igazolványt a kiadást követő év április hó 1. napjáig érvényes.

A TÉTEL: ÁLL
ÜZLETE: MEGY
HA HIRDETÉSE: FUT

Független Ujságban

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A TISZANTULI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLER,
VASÁRNAP 70 FILLER.

Debrecen mai sportműsora a DEAC pályára gyűjti a közönséget. Itt kerül sorra délután 2 órai kezdettel a DEAC-NyTVE bajnoki mérkőzés, amely két stílusos csapat heves küzdelmét ígéri. Ezt követően a kerületi staféta- és csapatbajnokságokat rendezik meg, melyeknek során nagy tömegek vonulnak

A Magyar futball ma két helyen harcol: Prágában és Zágrábban. A prágai mérkőzést minden körülmények között megrendezik és a súlyos helyzetre való tekintet nélkül nagy érdeklődés kísérte. A magyar csapatban egy újabb lemondás történt, Polgár nem utazhat el és helyén Miklósi vagy fekete fog játszani. A többi csapat rész változatlan. Zágrábban gyenge csapat áll ki és szinte biztos vereségnek néz elébe. A pozsonyi mérkőzés elmarad.

Az NBB derbyje ma Diósgyőrben játszódik le a DVTK és DVSC csapatai között. Mindkét csapat pontvesztés nélkül áll a tabella élén, küzdelmük tehát érdekes küzdelmet ígér. A DVSC Mild helyén Keskenyt szerepelteti a kapuban, a fiatal kapust azonban nem kell féltetni, meg fogja állni helyét. Favorit ugyan a DVTK, de a DVSC-től szép eredményt, sőt meglepetést lehet várni.

Az amatőr bajnokságért hat mérkőzést játszanak. A legérdekesebb a NyKISE-NyVSC derby, amely két veretlen csapatot hoz össze. Kemény küzdelem után döntetlen várható. A DVSC II. Kisvárdán szintén szerezhett egy pontot, nyílt mérkőzést ígér Mátészalkán az MVSE-K. MOVE találkozó. Püspökadányban a DMTE remény nélkül startol, míg Nyirbátorban kieső derbyt játszanak a BSE és BUSE. Teljes forduló lesz a II. osztályban és az ifjúsági bajnokságban is.

Az a Bocskay vasárnap délután fél 1 órakor a DEAC pályán egy vegyes csapat ellen, amelyben tartalékjai is szerepelnek, tréningmérkőzést játszik.

A Nemzeti Ligában egyetlen mérkőzés lesz: Kispeszt—SSE Kispesten. A Bocskay jövő vasárnapi ellenfelének eredményét kíváncsian várják, hiszen a múlt héten a Szegedet győzte le.

A MANSz keleti kerülete vasárnap délután 3 órai kezdettel rendezi meg az egyetemi sporttelepen a kerület 1938. évi ifjúsági senior stafétafutó bajnoki versenyt női versenyszámok-

kal kiegészítve. Női számok: 100 m-es síkfutás, magasugrás, súlylökés. Ifjúsági számok: 4x100, 4x100 és 4x1000 m-es stafétafutás és 3000 m-es síkfutó ötös csapatverseny. A versenyen részt vesznek a Szolnoki MÁV, Nyiregyházi VSC, DEAC, DGNKE és DTE legjobb versenyzőikkel, akiknek küzdelme szép versenyt ígér s az ifjúsági 4x1000 m-es és a senior 4x1500 m-es stafétafutásban a kerületi rekord megjavítása is várható.

Kerekestelepi Sport Club—DEAC ifjúsági mérkőzés vasárnap d. u. fél 2-kor az Egyetkert u. pályán.

A MOKTÁR TENNISVERSENYE Szombaton délután a nagyerdei városi tenispályán kezdődött a MOKTÁR bemutató tennisversenye. A szombati versenyen a férfi egyesben dr. Farkas Andor nyert ifj. Metzler Jenő ellen, Pethő Béla Leitner Barna ellen, míg a vegyespárosban Pethő Béla és Schunner Aranka budapesti pár nyert Barabás Miklós és Darkó Irénke debreceni pár ellen. A Leitner Barna és Barabás Miklós mérkőzést 1:1 állással félbeszakították és vasárnap délután 3 órakor folytatják.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatal fogyasztási adó osztályánál (földszint, 51/51. sz. szoba) jelentésük be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosok tagjai által elfogyasztandók, valamint a cselédségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek. Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adót kezelő osztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket természetüknélküli bejelentéssel al-

kalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentsék be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területére bohozott bormennyiségeket a behozattól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik. A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó hogy a kedvezményt ideit vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogadja el. Várost adóhivatal.

Hirdetmény. Az Országos Földbirtok-rendező Bíróság 11909/1938. OFB. sz. végzésével a Debrecen várostól, illetőleg Bleyer Mórtól megváltott ingatlanok után nevezett megváltást szanvedő és a földhözjuttatottak közötti közvetlen jogviszony idejére járó haszonbérösszegeket a következőkkel szemben állapította meg: özv. Draveczky Istvánné, Beregszászi Gábor, özv. Tiba Mihályné, Fábian Sándor, özv. Pipó Imréné, özv. Paksi Sándorné, özv. Mézáros Vincéné, Elek János, Varga József, Tóth István, Dihen Mihály, Budai András, Szabó József és Márkus József. Az OFB. végzést a Városháza hirdető tábláján folyó évi szeptember hó 19-től október hó 3-ig bezárólag közszemlére tettem és e körülményre az érdekeltek figyelmét azzal hívom fel, hogy a végzés ellen a kifüggesztés első napjától számított 15 napon belül az Országos Földbirtok-rendező Bíróság Tanácsához címzett, de a polgármesteri iktatóban benyújtandó fellebbezéssel lehet élni. Debrecen, 1938. évi szeptember hó 15. Polgármester.

Nyilt-tér*

Több oldalról figyelmeztettek, hogy rosszakaróim azt a valótlan hírt terjesztik rólam, hogy üzleti vállalkozásomban zsidó társal dolgozom. Kijelentem, hogy üzletemet egyedül vezetem és abban egyetlen fillér idegen tőke sincs. Felkérem jóakaróimat: szíveskedjenek tudomásomra adni a valótlan hír terjesztőit, hogy azok ellen a bírói eljárást haladéktalanul megindíthassam.

Pusztai József
temetkezési vállalkozó,
Kálvin tér 5.

* E rovatban közölhetők sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

Apróhirdetések

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Cselezés

Tűzfát, szénét, kokszt, brikettet telire már most szerezz be legolcsóbban Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében Margit-fürdő mellett. Telefon 10-21. Katonatisztek, altisztek, Uniótagok beszerzőhelye. 2808

Betöltendő állás

Megbízható, jól főző mindenest elsejére felveszek. Jelentkezés hétfőn Barta, Piac u. 5. 3131

Bejárónó két idősebb nőhöz azonnali belépésre felvétetik Arany János uca 22. szám ucaai lakás. 3097

Alkalmazunk kereskedelmi érettségivel bíró gyakornokot, Magyar Hollandi, Piac u. 41. 3104

Pénztárosnő festéküzletbe felvétetik. — Kiszolgálásban jártas előnyben, — írásbeli ajánlattal, Csapó u. 22. 3130

Kifutó és tanuló fiú felvétetik Róth Jenő fűszerüzletébe, Szent Anna u. 51. 3094

Kifutófiú felvétetik azonnalra, Piac u. 49., nyomda. 3096

Német kisasszonyt a délutáni órákra keresek. Rákosi Jenő u. 8. I. emelet 2. ajtó. 3109

Kifutófiút fűszerüzletbe felveszek. Arany János u. 62. fűszerüzlet. 3093

Mindenes bejárónő jó bizonyítvánnyal felvétetik Péterfia u. 48. hátul az udvarban. — Ehrenfeld. Jelentkezni 8-9-ig, d. u. 1-3-ig. 3097

Vincellér-kertészt keresek, konvencióst, ki a szőlő és gyümölcsfák kezelésében teljes hozzáértéssel bír. Jelentkezni Rákosi Jenő u. Lőcsőnél. 3108

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Középiskolai
tanárnőt keresek VII. gimnázista magántanuló leányom tanítására. Hatvan u. 32. 3128

Állást keresők

Keresztény
mérlegképes főkönyvelő, vezető tisztviselő állását változtatni Malomszakma jellegre. 3150

Takarítást
a reggeli órákra vállalkozók iródban, vagy orvosi rendelőben. Cím a kiadóhivatásban. 3027

Rádió

Rádió
és villanyzerelési vállalkozást áthelyeztem Miklós uca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelőség mellett vállalkoz villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek Miklós uca 8., keresztépület. 1108

Ingatlan

Kiadó
országút mellett 75 hold búzatermő, Magoss tér 18. 9-10 között. 3102

Vasutások, postások
részére alkalmas családi ház Homokkertben kedvező feltételek mellett eladó. Ertekezni Hatvan u. 53. sz. Telefon 15-12. 2592

Házhelyek
a Híd uca 14. szám alatt, valamint hétszobás ház a közismert Bogyóvár vendéglővel eladók. 2398

Ártek

Főtéri
portálés üzlethelyiség kiadó. Ertekezhető Borgida étterem, Arany János u. 2. szám. 3153

Üzlethelyiség,
nagy, világos, esetleg irodának is azonnal kiadó. Fűvészkeret u. 5. 2930

Üzlethelyiség,
Csapó u. 3. azonnal kiadó. Ertekezni dr. Brück ügyvédnél, Piac u. 77. 3152

Fűszerüzlet
berendezéssel okt. 1-re kiadó, cím Kassa út 34. 3112

Kiadó lakás

Különbejárati
butorozott szoba kiadó esetleg ellátással, ugyanott 2 spaletta eladó, Csokonai u. 29. 3137

Butorozott
szoba — különbejárattal azonnal kiadó, Werbőczy u. 3. 3142

Első-
és másodemeleti háromszobás összkomfortos lakás november 1-re kiadó. Werbőczy u. 14. 3008

Hatvan
u. 42. szám alatt háromszobás uccai lakás november 1-től kiadó. 3129

Teljesen
különbejárati eszesen bútorozott szoba parkírozott udvarban kiadó. Péterfia uca 48. Hátul az udvarban. 2240

Uccai
butorozott szoba 1-2 személynek esetleg ellátással is kiadó. József kir. herceg uca 33. baloldal. 2846

Butorozott
szoba azonnal, vagy október 1-re kiadó, Csokonai u. 15., keresztépület. 3155

Egyetem
közeliében, Fürdő u. 5 szám alatt egyszerűen bútorozott kis szoba olesón kiadó. Uccai lakás. 2563

Kétszobás
lakás mellékkel kiadó, Arany János u. 36. 3106

Kiadó:
Jókai u. 9-c. sz. alatti 5 szobás lakás 1938 november 1-től. Ertekezni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 3145

Uccai
szoba, konyha mellékkel kiadó november 1-re, Nemzetőr uca 3. 3113

Két
szoba, előszoba, konyha, spaiz, mellékkel november 1-re kiadó, Nemzetőr uca 3-a. 3125

Egyszemélyes,
szép bútorozott szoba, lépesházi különbejárattal el-sejére kiadó. Simonyi út 6. földszint. 3148

Különbejárati
tisza bútorozott szoba egy vagy két személy részére 15-re kiadó. Piac 58. baloldal. I. em. 17. 2984

Lakást keresők

Egyszobás
lakást keres öreg házaspár. Cím a kiadóban. 3105

Eladás

Wertheimszekrény,
művészi berakásos márványasztalka, zongoralámpa, metronom, festmények, nagy konyhasztal, mosóteknők, dézsa, liszteláda, két hamis kvasz eladó, Poroszlai út 11. szám. 3138

Bunda,
valódi amerikai pézsmá, nagyon jó állapotban eladó. Esetleg férfikabátba belésnek igen alkalmas. — Cím a kiadóban. 3099

Eladó:
Wirth gyártmányú páncél tölcsér, alig használt keresztúros rövid zongora. Ertekezni a Debreceni Első Takarékpénztárban. 3146

Alkalmi
fazonháló, ebédők, jég-szekrények. — kombinált szobák, irodaberendezések, konyha berendezések. — Wertheim kassza, hagyományok kiadására. Degenfeld tér u. 306

Bontás.
Bontásból kikerült faanyag jutányos áron eladó. Nyilastelep, Emerich uca 4. sz. 3149

Két szekrény
és más bútorok eladók. — Varga u. 12. 5. ajtó. 2821

Használt
ebédő, ebédőszekrény. — modern új háió, rádió, kombinált szekrény, előszobagarnitúra, különféle bútorok eladása, vétele, Hatvan u. 61. 2286

Varrógép.
használt eladó. Kar u. 19. Megtekinthető 11-3-ig. 3062

Vétel

Röfös,
vagy rövidáru üzletberendezést keresek megvételre. Széchenyi u. 30., keresztépület. 3098

Veszek
használt bútor, varrógépet, pince- és padlásotomot. Hívásra jövők. Andraskó. Csapó u. 16. Telefon 32-11. 2996

Jókarban
levő gyermekágyat megvételre keresek. Rina köztörténetiület, Piac u. 46. sz. 3148

Ajánlat

Tengericsutka
előnyös árban minden mennyiségben kapható az István malomban. 3141

Benzin
uha, parkett tisztításhoz, autólajok, padlóolaj, ke-rékpár és alkatrészek. — Dunlop gumi. Emerich. Jas uca 4. Telefon 11-87. 2468

Cserép.
hódfarkú és kupás, Hortobágy téglagyárban jutányos árban kapható. Iroda: Piac u. 43. Tel: 31-30. 3144

Röfös
és maradék vásárlásával keresse fel bizalommal Kertész Sándorné céget. Pontos kiszolgálás. Degenfeld tér 3. 2913

Sempernova
nemes homlokzati vakolatanyag kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél. 3085

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léc, faragottfa és bauxit cement kapható a Debreceni Működgyár Rt. Fürdő uca 2. sz. telepén. 3099

Kettősekék,
sulyborona, lánaborona, kétetetés tengerimorzsoló, esőplék, kazánok, kézi és motoros szivattyúk, tizedes mérlegek, 100-200-750 kg-os gyermekmérleg, forgó motoros kirakatok eladók. Király Royal-épület. 2822

Gombbehúzás,
intézeti ruhazsinórok, harisnyaszemfészédés, Pá-zományi. Piac u. 32., udvarban. 2814

Kerékpárok
— rádiókészülékek — varrógépek — motorok nagy választékban részletre **Királynál — Royal épület** — Szortirozott alkatrészek, motorolaj — szakszerű javítás — csereakció. Telefon: 2066. 2821

Kartellenkülvili
motalkó literje 45 filléért Széchenyi u. 3. sz., benzinkütnál kapható. 3140

Libaaprólékok
szombat este és vasárnap délelőtt kg-ját 1. — pengőért lehet kapni Heisznál, Simonffy u. 5. tejpiac. 3100

»Lela«
zománcozott asztaltűzhelyek, székalyhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tüzhelyüzeme, Csapó uca 87. Zománcozott tüzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

Gyári
maradékok kabátokra, ruháakra, fehérneműre — rendkívül olcsón beszerezhető dr. Révészénél, — Piac u. 42. Pannonia udvarban. 2823

Halló 21-06.
Mihály István papirkereskedése! Igen! Üzlethelyiségem »Svetits« udvarban, kapuval szemben van, — ezért üzletköltségem kicsiny és olesón áruok. Telefonja elnyeli a távolságot, küldőncöm pedig rendelt áruval futva indul! 2871

Zongorahangoló
Gärtner, Kút u 104. 2755

Költöztetéseket
helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabru feladásokat, vagonru beállítását vállalom. — Fröhlinger, Simonffy uca 30. 2737

Egy cím,
mely sokat ér: **Maradék-üzlet, Degenfeld-tér 11. sz. Tiszapalota. Király fűszé-üzlet oldalán.** 2997

Jó
és olesó cipőjavítás gyorsan készül Kovácsnál. — Deák Ferenc u. 3. 2902

Poloskairást
cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel bútorok kiirtását darabonként is vállalom. Kossuth u. 47. Nánassy. 3139

Óktatás

Birodalmi
német okleveles nyelvtanár német órákat ad. — Nyelvtan, irodalom, beszélgetés. Cím: Karola Majce, Werbőczy u. 4. 3107

Született
német nyelvórát ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

Geborene Deutsche,
dipl. französische und englische Sprachlehrerin gibt Stunden. Grammatik, Litteration, Conversation. — Karola Majce, Werbőczy u. 4. 3110

Párizsi
diplomás úriasszony francia órákat ad. Cím a kiadóban. 3111

50 fillér
1 óra. Angol, olasz, német nyelvtanfolyamok. Ertekezni a kiadóban. 2226

Angolul
tanít jó kiejtéssel beszélő úriasszony. Piac 10. Lakosné. 2949

Szabást, varrást
negtanulhatnak úrilányok és asszonyok szerződéses, vagy munkásoknyvvvel dr. Balásznénál, Rákosi Jenő uca 5. Ugyanott szabásmintát olesón készítenek. 2826

Tanuljon
füzöt, fehérneműt készíteni »Sylphide« szalonban, Piac u. 71. Mérték után legelőkeletesebb fűzők, — melltartók és fehérneműek legszebb kivitelben. — szolid árak mellett készülnek. 3090

Irodai szaktanfolyam.
A Naményi Gyorsíró-és gépíróiskolában új Irodai Szaktanfolyamra bármikor be lehet iratkozni. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. — Alkalmvizsga, állami bizonyítvány. (Rákóczi u. 17.)

Ellátás
90 filléért 4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kötőné házi-koszt. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 306

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23-39 Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. 306

Különféle
Deák Ferenc uccai tépimóban másodemeleti női elsőségi olesón átadó. Jókai uca 5, délután 2-3 között. 306

Mindenemű
varrást, fehérneműt is, javítást, barisnyatálpalást, 3 párból kettőt készítek. házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 89

Egy
kiszabott mellény szövetjét egy szegény kifutógyerek elveszítette a Kölesy uccán Csígekert ucaig, becsületes megtaláló jutalomban részesül. Grünfeld cég, Piac u. 37. 3103

Debreceniek
találkozóhelye Budapest VII. Szövetség u. 3. szám »Kisdebrecen« vendéglőben. 3021

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**, Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat Nyomtatás: Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca.

szántúli
A3 D3 B...
A4 D4 B5 A5
C3
sz an
néps
ország re
féktelen te
A cs
gát e
PRÁ
Benes
Benes jel
cia földö
ment az
nagy exp
és leszőg
lyet vasá
viselő be
mány int
integritás
PRÁ
ért. Kisz
val az an
csere köv
hogy a k
től.
- né
B5 D4 A4 C4
A3
LOND
tették a
a határok
ket mind
nem font
London, sz
napesti franc
gyalásokról
adták ki:
A két orsz
nek kimerítő
az angol és
viselő tel
egyetek an
vák kérdé
milyen 2-4
Mindkét korm
sőbb lehetsé
tulás kérdése
dekében vizsg
Páris, szept
kai órákban
a hír, hogy t
franci
Kist
a
pan,
ai k
nyon
nak kellett
rávettek Dal
jófórmán tel
francia állás
lakozzanak a
is amennyire
mutatják, tel
adjanak Hitl
információk
egyezésnek a